

IZVJEŠTAJ ČAKAVSKOG SABORA

za razdoblje 2002. - 2006. godine

1. TIJELA UPRAVLJANJA I USTROJSTVO ČAKAVSKOG SABORA

Upravljanje Čakavskim saborom uređeno je Statutom koji je usvojen na sjednici izborne Skupštine Čakavskog sabora 14.siječnja 1998. u Rijeci. Čakavskim saborom upravljaju: 1) Skupština, koju čine po tri predstavnika svake Katedre, 2) Predsjednik i dva potpredsjednika, 3) Upravni odbor, koji čine po jedan predstavnik svake Katedre i 4) Nadzorni odbor od tri člana.

Izmjenama i dopunama Statuta, koje su prihvaćene na Sjednici Skupštine Čakavskog sabora 29.ožujka 2003. u Ronjgima, uređene su dužnosti, zadaće i položaj *glavnog i administrativnog tajnika*, te uvedeno *Predsjedništvo* kao izvršno i operativno tijelo Upravnog odbora Čakavskog sabora. Predsjedništvo čine predsjednik, dva potpredsjednika i glavni tajnik.

Zadnja izborna izvještajna sjednica Skupštine Čakavskog sabora održana je 1. lipnja 2002. godine u Žminju. Izvješće o radu Čakavskog sabora za period od 1998. do 2002., sa sažetim prikazom rada Katedri u spomenutome razdoblju, te s kratkim opisom manifestacija i programa koje su Čakavski sabor i njegove Katedre organizirale i realizirale u tomu razdoblju i s tekstom Statuta objavljeni su u ediciji (brošuri) *Čakavski Sabor 1998. – 2002.* (svibnja 2002.). U ediciji (brošuri) *Čakavski sabor 2003. – 2005.* (studen 2005.) objavljeni su: 1) tekst *U povodu 35. obljetnice Čakavskog sabora*, 2) Izvještaj o radu Čakavskog sabora za 2003. godinu, 3) iscrpan *Izvještaj o radu Čakavskog sabora za 2004. godinu*, 4) *Program rada Čakavskog sabora za 2005. godinu*, 5) *Statut Čakavskog sabora* (s izmjenama i dopunama od 29.ožujka 2003.), te 6) *Pravila o priznanjima Čakavskog sabora* (prihvaćena na sjednici Skupštine 29. listopada 2005. u Grobniku). Izvještaj o radu Čakavskog sabora za 2005. godinu, ovaj Izvještaj i eventualni drugi prilozi, bit će, kako se predviđa, objavljeni u idućoj ediciji (brošuri) – *Čakavski sabor 2002. – 2006. godina*.

Tijekom 2002. godine, dakle početkom izvještajnog razdoblja, u Čakavskom saboru djelovalo je 19 Katedri, s time da je posljednja, ona u Škrljevu, pod nazivom

Ljubo Pavešić, osnovana prosinca 2001. godine. Iduće 2003. godine, tim su se Katedrama pridružile Katedra Čakavskog sabora u Pinezićima (o. Krk) i Katedra Čakavskog sabora Mošćenička Draga, pa je 2003. u Čakavskom saboru djelovala 21 Katedra. Svibnja 2004. godine osnovana je Katedra Čakavskog sabora za glazbu – Novigrad (*Cattedra del Sabor ciacavo per la musica* – Cittanova), a lipnja 2004. – Katedra Čakavskog sabora Kornić (o. Krk), pa su u Čakavskom saboru 2004. djelovale 23 Katedre. Rujna 2005. godine Čakavskom se saboru pridružila i 24. Katedra, (obnovljena) Katedra *Susreti na dragom kamenu* u Raklju, dok je 5.ožujka 2006. u Modrušu osnova 25. Katedra, Katedra Čakavskog sabora *Modruše*, Modruš 23, 47300 Josipdol. U Upravni odbor te Katedre izabrani su Zvonko Trdić za predsjednika, Ivan Mihaljević za potpredsjednika, Josip Šibarić za tajnika, te Ružica Neralić i Ruža Brajdić za članice. Ta će se Katedra baviti njegovanjem i očuvanjem čakavskog govora, te istraživanjem, znanstvenim proučavanjem i čuvanjem povijesne i kulturne baštine na području povijesne *Modruše* (Općina Josipdol, Grad Ogulin, te Općine Tounj, Plaški i Saborsko u Karlovačkoj županiji), a rezultate istraživanja objavljivat će u modruškom Zborniku.

Godišnje (izvještajne) sjednice Skupštine Čakavskog sabora održane su: 1) za 2002. godinu – 29.ožujka 2003. u Spomen-domu *Ivana Matetića Ronjgova* u Ronjgima, 2) za 2003. godinu – 3. travnja 2004. u *Čakavskoj kući* u Žminju, 3) za 2004. godinu – 3. lipnja 2005. u Pazinu, dok će Izvještaj o radu za 2005. godinu i ovaj Izvještaj Skupštini biti podneseni na izbornu-izvještajnoj sjednici 2006. godine. Na sjednici Skupštine 29. listopada 2005. u Grobniku podnijeta je informacija o radu u 2005., razmotren je Financijski izvještaj za I-IX/05., prihvaćen program obilježavanja 35. obljetnice Čakavskog sabora, te prihvaćena Pravila o priznanjima Čakavskog sabora.

Sjednice Upravnog odbora u izvještajnom su periodu održane: 1) 4.listopada 2002. u prostorijama Katedre Čakavskog sabora u Grobniku, 2) 12.prosinca 2003. u *Villi Kostrena* u Kostreni, 3) 27.studenog 2004. u Domu kulture u Škrljevu, te 4) 29.listopada 2005. u Grobniku, nakon sjednice Skupštine (utvrđen je Plan i program rada za 2006., Financijski plan za 2006. godinu, te donesena Odluka o dodjeli nagrada i priznanja Čakavskog sabora u 2005. godini).

Tijekom 2003., 2004. i 2005. održana su i po četiri sastanka Predsjedništva, dok su 2006., do sastavljanja ovoga Izvještaja, održana tri sastanka Predsjedništva. Na tim su sastancima, u skladu s Izmjenama i dopunama Statuta, razmatrana razna tekuća i aktualna pitanja (izdavaštvo, osnivanje novih Katedri, obilježavanje godišnjica, ličnosti i događaja, odnosno pitanje pripreme sjednica Upravnog odbora i Skupštine i druga).

Na sjednici Upravnog odbora od 4. listopada 2002. donesena je Odluka o imenovanju Znanstvenog savjeta, Izdavačkog savjeta, Vijeća urednika i odbora za Hum. U *Znanstveni savjet* imenovani su: 1) akademik Petar Strčić, za predsjednika, 2) maestro Dušan Prašelj; za člana, 3) akad. kipar i slikar Josip Diminić, za člana, 4) dr.sc. Nelida Milani-Kuljac, za članicu, te 5) dr.sc. Iva Lukežić, za članicu (s time da se tako utvrđeni sastav Znanstvenog savjeta može proširiti novim osobama). Za predsjednika *Izdavačkog savjeta* imenovan je akademik Josip Bratulić, a kasnije će se u taj Savjet imenovati drugi predstavnici Čakavskog sabora, predstavnici (su)financijera nakladničkih projekata, sunakladnika, donatora, autora, te predstavnici pojedinih područja znanosti, kulture i Crkve. U *Vijeće urednika* imenovani su: 1) dr.sc. Davor Mandić, 2) dipl. etnolog Lidija Nikočević, 3) Ennio Stipčević, 4) prof. Gorka Ostojić-Cvajner, 5) Danijel Načinović, književnik, 6) prof. Ivica Matejčić, 7) prof. Kristina Mihovilović i 8) Armando Debeljuh, kao direktor edicije *Istra kroz stoljeća*. U odbor za Hum imenovani su: 1) Josip Bratulić, za predsjednika, 2) Vlado Pernić, za člana i 3) Bruno Cotić, za člana. Naknadno će se u ovaj Odbor imenovati po jedan predstavnik Grada Buzeta i Huma.

2. OSVRT NA DJELATNOSTI, REALIZIRANE PROGRAME

I AKTIVNOSTI U KATEDRAMA

U ovome dijelu Izvještaja osvrnut ćemo se ukratko, samo u natuknicama, na djelatnosti, te na najznačajnije realizirane programe i projekte Katedri Čakavskog sabora, i to za one Katedre koje su o tomu dostavile svoje Izvještaje. Na neke aktivnosti Katedri osvrnut ćemo se i u drugim dijelovima ovoga Izvještaja.

2.1. Katedra Čakavskog sabora Buzet

Ova Katedra djeluje kontinuirano od 1970. godine. Svake godine u povodu gradskog blagdana *Subotina* (u pravilu 9.rujna) održava Znanstveni skup *Buzetski dani* s raznovrsnim temama o Bužeštini. Radove sa znanstvenih skupova objavljuje u *Buzetskom zborniku*. Tijekom izvještajnog razdoblja održana su četiri (4) znanstvena skupa: 2002 (XXXIII.), 2003 (XXXIV.), 2004 (XXXV.), te 2005 (broj XXXVI.). U istome razdoblju Katedra je u sunakladništvu s drugima objavila Buzetske zbornike: 2002 (broj 28.), 2003 (broj 29), 2004 (broj 30), te 2005 (broj 31). Godine 2005. objavila je i 32. knjigu *Buzetskog zbornika* s bibliografijom radova objavljenih u *Buzetskim zbornicima* od 1996. do 2005. godine. Iste je godine Katedra bila i sunakladnik knjige *Buzetski govori* autorice Nataše Vivoda.

Izlaganjem dr. A. Jembrika o Josipu Voltiću i njegovom *Ričoslovníku...*, na *Buzetskim danima* 2003. obilježena je 200 – godišnjica toga prvoga istarskoga hrvatskoga leksikografskog izdanja XIX. stoljeća, dok je glavni sklop izlaganja na tom znanstvenom skupu 2004. godine bio posvećen listini Rižanske skupštine (804.) odnosno prvom pisanom spomenu imena Buzet (*Pinguentum*).

2.2. Katedra Čakavskog sabora Cres-Lošinj

Tijekom 2004. godine ova je Katedra, nastavljajući svoju raznovrsnu i plodnu kulturnu aktivnost iz ranijih godina, objavila: 1) zbirku pjesama na creskoj čakavštini *Dišpet vetra* riječke pjesnikinje Dalide Toić-Pinjušić iz Merga na otoku Cresu (kao desetu knjigu *Zavičajne biblioteke*), te 2) knjigu *Stigme u smrti* iste autorice – na književnom jeziku, dok je 2005. godine: 1) radila na dovršavanju knjige o otočkom kulturnom nasljeđu radnog naslova *Otočko blago* Milana Rakovca, 2) surađivala na priređivanju *Otočkog ljetopisa* Cres – Lošinj u povodu 150-te obljetnice Pomorske škole u Malom Lošinju (kao četvrtog sveska o pomorstvu Lošinja i Cresa), te 3) nakon ranije održanog savjetovanja radila na uređivanju Zbornika o profesoru Andri Vidu Mihičiću.

2.3. Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine

Ova Katedra djeluje od 1992. godine. Krajem 2002. posebnim je kulturno-umjetničkim i drugim programima u Rijeci i na Grobnišćini, npr. i izdanjem *Knjige brašćine Sv. Marije Tepačke u Grobniku* Irvina Lukežića, kao jedne od knjiga posebnih izdanja Grobničkog zbornika, obilježila 10-godišnjicu svog uspješnog rada i razgranate aktivnosti, a tijekom izvještajnog razdoblja nastavila je s ostvarivanjem takvih aktivnosti i svojih znanstveno-istraživačkih, književnih, nakladničkih, glazbeno-scenskih, likovnih, muzejsko-galerijsko i drugih stalnih programa i projekata. Tako je:

- svake godine, u okviru *Grobničke jeseni*, organizirala i realizirala znanstveni skup *Grobnišćina – tragovi, znakovi, smjerokazi*, koji je npr. 2005., kao trinaesti (XIII) po redu, održan u sklopu obilježavanja devetstote obljetnice župe Sv. Filipa i Jakova u Gradu Grobniku;

- objavila četvrtu, petu, šestu i sedmu knjigu posebnih izdanja *Grobničkog zbornika* (sedma: *900 godina župe Grada Grobnika* predstavljena je 2005. na spomenutom znanstvenom skupu), reprint knjižnice *Zabilješke iz povijesti o Gospoštiji Grobnik* A. Račkoga, te šestu i sedmu knjigu redovnih izdanja *Grobničkog zbornika*;

- objavljivala *Grobnički list*, jedino glasilo na čakavštini u Hrvatskoj (do 2002. godine izišlo je 25 brojeva, od 2005. izlazi kao godišnjak, tijekom rujna);

- nastavila s unapređivanjem i razvijanjem svog prepoznatljivog, obimnog i vrlo zahtjevnog programa *Grobnička jesen*, kao godišnjeg tromjesečnog (rujan – prosinac) znanstvenog, kulturnog i zabavnog projekta koji se ostvaruje kroz niz kulturnih, stručnih, znanstvenih i zabavnih potprograma, manifestacija, priredaba i susreta;

- u okviru projekta *Grobnička jesen*, nastavila razvijati, jačati i popularizirati *Grobničku skalu*, glazbenu priredbu koja je od 2002. prerasla u festival pod istoimenim nazivom i koja postaje sve poznatijom *prvom stepenicom za mlade talente* s područja Primorsko-goranske i Istarske županije; 3. prosinca 2005. održan je četvrti Festival *Grobničke skale* s preko 50 sudionika, a peti je planiran za 2. prosinca 2006., također u okviru *Grobničke jeseni*.

Od ostalih svojih stalnih programa i projekata, Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine u izvještajnom je razdoblju veliku pozornost i brigu posvećivala

međunarodnoj *Likovnoj koloniji* (2006. obilježiti će 10-godišnjicu) te grobničkoj *Zbirci suvremene likovne umjetnosti i Galeriji suvremene likovne umjetnosti* (postavljanje i predstavljanje niza izložaba slika i drugih umjetnina, opremanje slika, aukcije, selekcija i stručna procjena postojećih umjetnina, dovršavanje odabira za stalni postav grobničke *Zbirke* i drugo), *Etnološkoj zbirci* odnosno *Zavičajnom muzeju* Grada Grobnika te sanaciji i postupnoj obnovi tamošnjega Kaštela i odgovarajućim arheološkim istraživanjima (s 2005. godinom preuređen je cijeli kat grobničkoga Kaštela).

Tijekom cijelog izvještajnog razdoblja vrlo su aktivno nastavile raditi pojedine Katedrine amaterske skupine: *likovna, scenska i vokalna (Skalica)*, koje su tijekom svojega postojanja i rada prepoznatljive Katedrine programe prenijele daleko izvan Grobnišćine, na područje Primorsko-goranske i Istarske županije, u Italiju, Njemačku i Poljsku.

Uz aktivno sudjelovanje Katedre u pripremi i realizaciji programa *900 godina župe u Gradu Grobniku* (IX/2004. – V/2005), u župnoj crkvi u Gradu Grobniku izveden je i zahtjevan projekt *Grobnička maša* – pjevana misa na grobničkoj čakavštini (tekst Vlasta Juretić, glazba Antun Mario Kamenar).

2.4. Katedra Čakavskog sabora – Društvo za povijesnicu Klane – Klana

Katedra Čakavskog sabora Klana (*Društvo za povijesnicu Klane*) djeluje od 1993. godine. U razdoblju od 2002. do 2006. godine, u okviru svoje djelatnosti, ciljeva i zadaća, organizirala je i(li) realizirala ove najznačajnije kulturne, znanstvene, stručne, nakladničke i druge programe.

- IX (2002.), X (2003.), XI (2004.) i XII (2005.) *Dane dr. Matka Laginje*, koji se, kao kulturno-znanstveni skup održavaju sredinom ožujka: *Deveti Dani dr. Matka Laginje*, održani u Klani, bili su posvećeni 150-godišnjici njegova rođenja. U Kastvu, u Aleji velikana, tom je prigodom otkrivena spomen-bista Matku Laginji. Katedra je bila i jedan od nositelja programa obilježavanja 150-obljetnice rođenja M. Laginje na razini Hrvatske. U okviru toga programa, uz sudjelovanje nekoliko članova ove Katedre, održan je znanstveni skup posvećen Matku Laginji u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu (10. lipnja 2002.) i u Guvernerovoj palači u Rijeci (11. lipnja 2002.). Tom je

prigodom izišlo i reprint izdanje Laginjine knjige *Kastav grad i občina*, a u opticaj su puštene i prigodne poštanske marke s likom Matka Laginje; Deseti *Dani dr. Matka Laginje* bili su posvećeni 160-toj obljetnici Osnovne škole u Klani, dok je Jedanaestim *Danima* posebno obilježena i 100-godišnjica rođenja Drage Gervaisa, a *Dvanaestim* (2005.) – 100-obljetnica izgradnje ceste Klana – Paka (u visoke klanjske šume) o čijoj je izgradnji, pravno i financijski, za ondašnju Općinu brinuo Matko Laginja. Iste je godine posebno obilježena i 100-godišnjica rođenja i 20-godišnjica smrti klanjskog skladatelja Jerolima Gržinčića, čijom je *pjevanom misom* Mješoviti pjevački zbor *Dr. Matko Laginja* sudjelovao (gostovao) na misi koju je u crkvi Sv. Jerolima u Rimu predvodio kardinal Bozanić. Ove (2006.) godine posebno je obilježena 75-godišnjica osnutka Nogometnog kluba *Klana* i 75-godišnjica izgradnje nogometnog igrališta u Klani;

- Osim već spomenutog reprint izdanja *Kastav grad i občina* (u 300 primjeraka), Katedra je 2002. objavila šesti svezak *Zbornika za povijesnicu Klana*, te redovito, kao sunakladnik i organizator, radila na pripremanju i objavljivanju *Glasnika Općine Klana* (2002. godine – brojevi 10 i 11, 2003. – 12 i 13, 2004. – 14. i 15., 2005. – 16. i 17. – sve u nakladi od po 1000 do 1100 primjeraka); već duže vremena radi i na pripremi sedmog *Zbornika za povijesnicu Klane*, u kojem će biti objavljeni radovi sa kulturno-znanstvenih skupova *Dani dr. Matka Laginje* i drugi prilozi.

Od drugih značajnih kulturoloških programa na čijoj se realizaciji angažirala ova Katedra u suradnji s Općinom Klana, te s pojedinim institucijama i pojedincima, izdvajamo:

- osmu, devetu, desetu i jedanaestu jednomjesečnu arheološko-konzervatorsku kampanju (2002. – 2005.) na Kaštelu *Gradina* u Klani,
- dovršenje konzervacije tridesetak metara liburnijskog limesa uz lovačku kuću Vranjevo (Studena) i iskop četrdesetak metara toga zida u Presiki,
- rekonstrukciju partera srednjovjekovne crkve Sv. Mihovila na groblju u Klani s odgovarajućim arheološkim istraživanjima i konzervatorskim radovima (2004.),
- obnovu krova *Kučice* u Rebri (najistočniji tip istarskog kažuna),
- istraživanje biotipova u Trsteniku (cretovi),
- uređenje *Rebičine kiše* u Klani kao etno-kuće,
- izradu projekata za zaštitu Kaštela *Gradina* i ostataka crkve Sv. Mandalene, te

- pojedine prigodne ili povremene programe i manifestacije kao što su izložba fotografija u povodu 10-godišnjice Katedre, etnografska izložba *Stare klanjske kuhinje*, stalni postav arheoloških nalaza u predvorju zgrade Općine (2004.), izložba *Klanjski kraj na katastarskim kartama* (2005.) i drugo.

Tijekom veljače 2006. održana je treća izborna sjednica Skupštine Katedre (Društva) na kojoj su potvrđeni dosadašnje Predsjedništvo, predsjednik i tajnik.

2.5. Katedra Čakavskog sabora Kornić

Osnovana 2004. godine, ova je Katedra 2005. ostvarila ove najznačajnije programe i manifestacije: 1) dovršila tekst za knjigu *Kornić-Pisanka 1* Danice Kremenić i započela pripremati knjižicu o crkvi Sv. Andrije u Kremenićima, 2) dovršila projekt i ishodovala pravo korištenja za uređenje kuće za etnografsku zbirku (*Zavičajni muzej*), 3) održala *Glagoljašku školicu* u Jurandvoru, *Ljetnu školu glagoljice* u Korniću i *Ljetnu školu glagoljice Vid Omišljanin* u Omišlju, 4) organizirala i održala prvu feštu od *presnaci*, 5) ishodovala koncesiju za crkvicu Sv. Dunata i otvorila tu crkvicu za posjete, 6) organizirala koncert *Večer glagoljaške baštine* u Korniću i *Večer čakavske i čakavske književnosti* u Gabonjinu, 7) realizirala obiman program *Dani kulture u Korniću* (promocija knjige dr. Marice Čunčić i dr. Tvrtka Zebeca, obilježavanje Hrvatskog mjeseca knjige i desete obljetnice Folklorne skupine Kornić, izložba fotografija Damira Kremenića s prigodnim katalogom), 8) ugostila članove Katedre Čakavskog sabora Grobnišćine, 9) organizirala izlet Ljetne škole glagoljice u Senj i Liku, 10) opremila Čitaonicu računalom, a Etnografsku zbirku – vozom, 11) nabavila više knjiga za Čitaonicu Frankopan i druge (opširnije o radu ove nove Katedre vidjeti u Izvještaju o radu Čakavskog sabora za 2005. godinu).

2.6. Katedra Čakavskog sabora Kostrena

Od važnijih programa i značajnijih aktivnosti Katedre Čakavskog sabora Kostrena od 2002. do 2006. godine, osnovane pretkraj 1997. izdvajamo:

● Međunarodni znanstveni skup *Hrvatski pomorci u bugarskoj floti* (18. 09. 2003.) u suorganizaciji Državnog arhiva u Rijeci, Povijesnog društva Rijeka i Udruge prijatelja Bugarske (Rijeka), znanstveni skup *Život, kultura i povijest Kostrene* (29. studenog 2003. u Kostreni), te znanstveni skup *Pretpovijesne liburnijske gradine u okolici Bakarskog zaljeva* (arheološka istraživanja lokaliteta Sopalj i Solin),

● Izdanja: 1) *Žurkovanjska sjećanja Orfea Tićca* u nakladi od 700 primjeraka (2002.), 2) *Ratni dani* Higinia Ernesta Šoića u sunakladništvu s *Adamičem* iz Rijeke i u uređivanju Milana Zagorca u nakladi od 500 primjeraka (2002.), 3) *Škatulica* (zbirka pjesama) u uređivanju Ljubomira Stefanovića i u nakladi od 300 primjeraka (2002.), 4) *Sailors Fortune (Pomoračka sreća)* Bere Vranića u uređivanju Ane Albanze i u nakladi od 1000 primjeraka (2002.), 5) *Leh da je škrebetaljka* (pjesme) Katje Šepić u uređivanju Ljiljane Milanić i u nakladi od 300 primjeraka (2003.), 6) *Kostrenska toponimija* autora Stanislava Gilića u sunakladništvu *Digital-pointa* Rijeka u nakladi od 500 primjeraka (2004.), 7) *Život, kultura i povijest Kostrene* (prvi Zbornik Katedre Kostrena) u uređivanju Silvane Vranić i u nakladi od 500 primjeraka (2005.), 8) *Ljepote i nadahnuća – Kostrena u hrvatskoj književnosti* Daniela Kokića u uređivanju Želimira Perovića i u nakladi od 500 primjeraka (2005.), te 9) *Čakavski ekavski dijalekt: sustavi i podsustavi* dr. Silvane Vranić u sunakladništvu s Filozofskim fakultetom u Rijeci, uređivanju Irvina Lukežića, recenziji akademika Milana Maguša i dr. Ive Lukežić, te u nakladi od 300 primjeraka.

Osim toga Katedra Čakavskog sabora Kostrena organizirala je i realizirala razne druge kulturne programe, susrete i manifestacije prigodnog ili povremenog značaja od kojih navodimo javno predstavljanje vlastitih ili drugih izdanja, postavljanje i predstavljanje izložaba, program *Jesen u Kostreni* i susrete s predstavnicima Katedre *Ljubo Pavešić* iz Škrljeva i Katedre Čakavskog sabora Mošćenička Draga.

2.7. Katedra Čakavskog sabora Labin

/ Mediteranski kiparski simpozij /

Katedra Čakavskog sabora Labin, osnovana (kao Mediteranski kiparski simpozij) davne 1969. godine, u izvještajnom je razdoblju nastavila s ostvarivanjem svojih ranije

zacrtnih i prepoznatljivih kulturnih programa. Navodimo one magistralne: *Mediterranski kiparski simpozij* (MKS), program *Amfiteatra* (Dolca) i Investicijski projekt *Informativnog centra*.

- Od 2002. do 2005., tijekom kolovoza i rujna, održani su 30., 31., 32. i 33. Mediteranski kiparski simpozij, dok je za 6. kolovoza 2006. zakazano otvorenje 34. MKS-a. Tijekom tih Simpozija realizirane su *sedma, osma, deveta* i *deseta* dionica *Bijeke ceste* kao kapitalnog projekta MKS-a i Katedre Čakavskog sabora Labin. Na svakoj su se od tih dionica, dugačke 25 i široke 4,50 m, kao i na ranijim Simpozijima, iskazivali europski renomirani umjetnici – keramičari, kipari i slikari. Tako je *sedmu* dionicu (2002.) "postavila" slovenska keramičarka Mojca Smerdu, *osma* je izvedena 2003. prema idejnim projektima i maketama Dušana Džamonje, dok je npr. maestralnu *devetu* dionicu iz(g)radio slikar i mozaičar Edo Murtić od 17. kolovoza do 30. rujna 2004., a *desetu* (2005.) krase meandri, u formi položeni reljefi i dvobojno slikanje u kamenu, renomiranog hrvatskog slikara Julija Knifera u izvođenju SGM-a (*Stroligo graniti i mramori*) iz Kršana. S tom *desetom* dionicom dovršeno je ukupno 250 metara *Bijeke ceste*, dok će *jedanaestu* dionicu, kako je najavljeno, iz(g)rađivati akademski kipar Ivan Kožarić tijekom 34. Mediteranskog kiparskog simpozija (2006.).

- Redatelj Petar Krelja sa snimateljskom ekipom HRT-a snimio je 2003. dokumentarni film o Mediteranskom kiparskom simpoziju u tajanju od 45 minuta, koji je pred brojnom publikom promoviran u uzeju *Mimara* u Zagrebu 26. veljače 2003., te prikazan u Malom kazalištu u Labinu 25. travnja 2003. godine.

- Svaki je Mediteranski kiparski simpozij bio popraćen odgovarajućim depliantom na hrvatskom i engleskom jeziku, u uređivanju Gorke Ostojić Cvajner ili Sabine Salamon, u grafičkom oblikovanju A. Rašića, Maje Kožul Stojanovski, Alena Floričića, Ivone Verbanac ili drugih, s tekstovima Josipa Diminića, Gorke Ostojić Cvajner, Zvonka Makovića ili drugih, te u nakladi od 300 do 1000 primjeraka.

- Od ukupno 87 monumentalnih skulptura (parkovnih eksponata) koje su do 2004. umjetnički oblikovane i izrađene tijekom Mediteranskog kiparskog simpozija u Labinu, 75 ih je postavljeno na 40 hektara parkovnih površina u Dubrovi kraj Labina, *svojevrsnom muzeju modernog kiparstva na otvorenom*, dok ih 25, prema odlukama

Savjeta MKS-a, krasi i obogaćuje pojedine javne površine u Labinu, Pićnu, Sv. Nedelji, Rapcu, Pazinu, Iloku i Vukovaru.

- Radovi na ambicioznom projektu *Amfiteatra* (Dolca) osmišljenog i začetog kao svojevrsne javne scene na otvorenom, na rubu *Parka skulptura u Dubravi*, još krajem prošlog izvještajnog razdoblja, nažalost, zbog nedovoljno osiguranih sredstava nisu posve dovršeni. Završne radove na uređenju scensko-glazbenog prostora planirano je dogotoviti 2006. godine. Unatoč tomu, u *amfiteatru – dolcu* već se održavaju pojedine kulturne manifestacije, npr. svečana otvaranja i zatvaranja MKS-a, koncerti i slično.

- S pripremama za izgradnju i realizaciju kompleksnog i zahtjevnog objekta *Informativnog centra* koautora Josipa Diminića i Slavka Batelića, također se započelo krajem prošlog izvještajnog perioda. Do kraja 2005. taj je projekt doveden do visoke faze dovršenosti, pa se u 2006. predvidjelo njegovo dovršenje (uređenje okoliša, infrastruktura, opremanje interijera ...). Njegovim dovršenjem stvoriti će se uvjeti za funkcioniranje *Muzeja suvremenog kiparstva na otvorenom* u Dubrovi (rad uprave, galerije, prodaja ulaznica, promidžba i drugo), te za funkcioniranje toga Muzeja u širem programu kulturne (turističke) ponude.

Osim navedenoga u ovoj su Katedri odrađeni obimni i složeni poslovi na povijesnom istraživanju, dokumentacijskom dokazivanju i raščišćavanju vlasničkih odnosa u parkovnom arealu od 40 hektara, na zaštiti i očuvanju parkovnog i kulturnog dobra MKS-a, na saniranju pojedinih skulptura, na pripremama za saniranje suhozida (1.faza), na pripremama za izdavanje Vodiča *Mediterranskog kiparskog simpozija* i Plana Parka skulptura i drugi.

2.8. Katedra Čakavskog sabora Mošćenička Draga

Osnovana 2003. godine, Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga, zacrtala si je vrlo ambiciozan i raznovrstan dugoročan program u: a) zaštiti, proučavanju i (re)valorizaciji arhitektonsko-graditeljske i prirodne baštine, b) području čakavskog jezika, glagoljice i likovnog stvaralaštva, c) području povijesti i d) u području kulturnog turizma. U vezi s takvim opredjeljenjem uskoro je za postupnu realizaciju utvrdila više dugoročnih projekata kao što su: 1) Mošćenice živi grad muzej, 2) Povijesne staze

Mošćenička Draga – Trebišće – Perun – Mošćenice, 3) Pomorska tradicija Mošćeničke Drage, 4) Kulturni turizam i 5) Zavičajna zbirka, koje je razradila i u konkretnije kratkoročne programe. Iz obilja aktivnosti provedenih 2004. i 2005. godine za ovaj Izvještaj, po navedenim projektima, izdvajamo samo one ključne.

- Projekt *Mošćenice – živi grad muzej*: 1) Tijekom rujna 2004., prema ranije utvrđenom planu, u suradnji s Arhitektonskim fakultetom u Zagrebu, realizirana je prva ljetna škola *Graditeljsko nasljeđe* (arhitektonsko snimanje i dokumentiranje najznačajnijih spomenika kulture), a s Upravom za zaštitu kulturne baštine Rijeka, dogovoreno osnivanje stručnog Povjerenstva za vođenje projekta *Mošćenice – živi grad muzej*, te zaključen Sporazum o prioritetima zaštite konzervacije i prezentacije kulturnih dobara mošćeničkog kraja, 2) Uz *Kandeloru* (2005.), ranije proglašenu Danom Mošćenica (2004.), predstavljeni su zaštićeni zidovi i krovništa *Stražnice*, 3) Na izvanrednoj sjednici Skupštine Katedre 11. lipnja 2005. u Mošćenicama, prof.dr. Vladimir Bedenko (Arhitektonski fakultet u Zagrebu), izložio je temu *Od arhitektonskog snimanja do zaštite i osposobljavanja Mošćenica u živi grad muzej*, a docent Alan Braun – rezultate Ljetne škole *Graditeljsko nasljeđe* (iz 2004) popraćene snimkama i fotografijama, 4) Od 16. do 28. kolovoza 2005. održana je druga ljetna škola *Graditeljsko nasljeđe* (pod vodstvom mr.sc. Alana Brauna i mr.sc. Nataše Jakšić s Arhitektonskog fakulteta više od 20 studenata radilo je na arhitektonskom snimanju stanja četiri javne građevine registrirane kao kulturno dobro, sedam privatnih kuća, kuće u Trebišćima 32 za buduću Muzejsku zbirku, te na snimanju pročelja pojedinih nedostupnih objekata u Mošćenicama).

Tijekom 2006., u okviru ovoga projekta Katedra planira: 1) održati treću Ljetnu školu *Graditeljsko nasljeđe*, 2) održati prvi sastanak Povjerenstva za vođenje projekta *Mošćenice – živi grad muzej*, te 3) dovršiti prvu fazu šetnice oko grada Mošćenice.

- Projekt *Povijesne staze Mošćenička Draga – Trebišća – Perun – Mošćenice*:

1) U suradnji sa kompetentnim ustanovama i stručnjacima pripremljen je nacrt idejnog projekta tog interdisciplinarnog programa (2004.), 2) Prikupljena je odgovarajuća literatura i građa o slavenskoj i hrvatskoj mitologiji u vezi s projekcijom te staze, 3) Od 18. do 20. listopada 2004. na tu je temu, s dr. Tomom Vinšćakom te sa šest studenata s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu i s dr.

Suzanom Marjanić iz Instituta za etnologiju i folkloristiku Zagreb – održan stručni skup (posjećeni su Trebišća i Perun, dogovoreno je da se do kraja 2004. izradi snimak i projekt Povijesne staze ...), 4) Početkom svibnja 2005. organizirana je studentska praksa šest studenata etnologa u Trebišću, Selcu i u Mošćenicama (prikupljanje očuvanih priča i legenda, popisivanje predmeta u vezi sa zanatima, a 18. i 19. svibnja 2005. pod vodstvom dr. Tome Vinščaka realizirana je znanstvena ekskurzija na Perunu i Trebišću, u kojoj su sudjelovali akademici, lingvisti, indolozi i etnolozi iz Zagreba, Beča i Ljubljane), 5) Tijekom listopada 2005. radna grupa etnologa s Tomom Vinščakom izradila je prikaz svojih istraživanja u Trebišću (na panoima), a radna grupa s biologom Parka prirode *Učka* – kompjutorski prikaz Povijesne staze i pet panoa s fotodokumentacijom o tomu, 6) Od 28. do 30. listopada 2005. u Mošćeničkoj Dragi održan je znanstveni skup *Trebišća i Perun na Učki* uz predstavljanje dokumentarnih filmova *Božanski dvoboj i Božanska svadba* (HTV) i *Perun i Trebišća 2004. i 2005.* (Tomo Vinščak), te s Okruglim stolom drugoga dana na temu *Komparativna istraživanja o indoeuropskoj i baltoslavenskoj mitologiji i recentna istraživanja Peruna i Trebišća na Učki*, u kojem je sudjelovalo više eminentnih stručnjaka.

Za 2006. godinu iz ovoga je projekta predviđeno: 1) organizirati stručnu praksu studenata etnologa (u svibnju, Trebišće), 2) obaviti pripremne radove na uređenju kuće za Muzej u Trebišću, 3) provesti prvu fazu u pripremanju muzejske zbirke Trebišće, 4) dovršiti tekstove i info-ploče na Povijesnoj stazi ..., te 5) pripremiti odgovarajuće gradivo (iz 2005.) za tisak u Mošćeničkom zborniku.

- Projekt *Povijest pomorstva i ribarstva u Općini Mošćenička Draga* (pomorska tradicija Mošćeničke Drage): 1) Prof. Nikša Mendeš, kustos Pomorskog i povijesnog muzeja Rijeka održao je, uoči *Andrejine* (27.11.2004.) u Mošćenicama, predavanje na temu *Hrvatska pomorska tradicija XIX. i prve polovice XX. Stoljeća*, 2) Dr.sc. Robert Mohović istražio je i pod naslovom *Mošćenička jedra i judi* sakupio dragocjene podatke o povijesti pomorstva i pomoraca mošćeničkoga kraja, 3) Zavjetne slike jedrenjaka i pomoraca iz Kraja, pronađene u zapuštenom stanju prilikom pripremanja izložbe *Sakralni objekti Mošćeničke župe*, pregledane su i dokumentirane, pa će se nakon restauracije izložiti u crkvi Sv. Marije u Kraju, gdje su i nekada visjele, 4) S predavanjem popraćenim multimedijalnim prikazom rezultata istraživanja, te s izložbom

modela brodova i brodica popraćenom edicijom *Arhitektura Navalso Adriatica* kapetana Luciana Kebera i ribarskim domjenkom u Mošćenicama, proslavljena je *Andrejina* 2005., 5) Riješeno je pitanje prostora za postavljanje izložaba, te 6) Pripremljeni su odgovarajući tekstovi iz povijesti pomorstva i ribarstva za objavljivanje u Mošćeničkom zborniku (4).

U okviru ovoga projekta Katedra je za 2006. planirala: 1) nastaviti s proučavanjem povijesti pomorstva, pomoraca i ribarstva, 2) organizirati i realizirati poseban program za *Andrejinu* (prosinac 2006.), te 3) dovršiti tekstove za objavu u Mošćeničkom zborniku.

- Projekt *Kulturni turizam*. Premda se pod sintagmom *kulturni turizam* mogu podvesti i svi već navedeni programi i projekti, u ovome odjeljku navodimo i neke posebne programe i aktivnosti Katedre koje se odnose na promicanje kulturnog turizma: 1) U organizaciji Katedre i Zavoda za kaznene znanosti u Mošćenicama, 1. veljače 2004. održan je *Okrugli stol* o pravnoj i političkoj povijesti Mošćenica; tom je prigodom Svijećnica – Kandelora, uz raznovrstan i bogat kulturno-umjetnički program, proglašena povijesnim Danom Mošćenica te promoviran prvi svezak Mošćeničkog zbornika, 2) 19. lipnja 2004., u Mošćenicama i Brseću, obimnim je i raznovrsnim programom (u kojem su aktivno sudjelovali brojni sudionici) proslavljena 20-godišnjica osnivanja i djelovanja *Muzejske zbirke* Mošćenice, čime je dan značajan poticaj daljnjem razvitku i obogaćivanju te zbirke, 3) Nakon prethodnih istraživanja o sakralnim objektima Mošćeničke župe, koje vodi posebna Katedrina stručna skupina, u hotelu *Marina* u Mošćeničkoj Dragi je 7. kolovoza 2005. svečano otvorena već spomenuta izložba *Sakralni objekti Mošćeničke župe* na 15 panoa; nakon zatvaranja izložbe krajem kolovoza, panoi i eksponati izloženi su u prostoru Katedrine Zavičajne zbirke, 4) U prepunoj crkvi Sv. Andrije u Mošćenicama, 3. rujna 2005. održan je *koncert sakralne glazbe i opernih arija* u izvođenju grupe 4,33" iz Opatije te Aleksandra Volevčića (orgulje) i Voljena Grpca (koncert je potvrdio iznimne akustične mogućnosti tê crkve), 5) Dr.sc. Ivan Lozica, ravnatelj Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu, u organizaciji ove Katedre održao je predavanje *Pust – kratka povijest i društvena uloga pokladnih običaja* 21. siječnja 2005. u Osnovnoj školi *E. Kumičića*.

U 2006. godini iz projekta *Kulturni turizam* Katedra je planirala: 1) pripremiti izložbu o sakralnim objektima Brsečke župe, 2) pripremiti izložbu sličica i crtica o

počecima turizma u Mošćeničkoj Dragi, 3) provesti znanstveno istraživanje razvoja turizma Mošćeničke Drage, 4) realizirati poseban glazbeni program (ljetno 2006. u Mošćenicama, Mošćeničkoj Dragi i u Brseču).

- U ostvarivanju svog također magistralnog programa *njegovanja, valoriziranja, prezentiranja i populariziranja čakavskog jezika i književnosti* Katedra je: 1) uspostavila suradnju s Osnovnim školama na području Općine Mošćenička Draga i u Lovranu (zavičajna nastava, čakavčići i slično), 2) organizirala i u realizaciji dr.sc. Ines Konestva u Osnovnoj školi u Mošćenicama 2004. održala predavanje *Viktor Car Emin pjesnički bard Liburnije*, 3) pokrenula sustav nabavljanja (antikvarijatnih) djela V.C. Emina za Zavičajnu zbirku u Mošćenicama i za školske knjižnice, 4) pokrenula prvu fazu na pripremi i izradi *Rječnika mošćeničke čakavštine* (čakavske riječi, izrazi, nazivi, toponimi...), 5) pripremila za tisak zbirku pjesama *Gromača* (na mošćeničkoj čakavštini s početka XX.st.) Lucijana Brubnjaka koji živi u Berlinu, 6) uspostavila suradnju s Filozofskim fakultetom u Rijeci radi održavanja predavanja o književnicima i književnom stvaralaštvu u Liburniji, Hrvatskom primorju, Kvarnerskim otocima i u Istri, 7) pokrenula osnivanje Zavičajne knjižnice u Mošćenicama, te 8) prikupila dio gradiva o mošćeničkoj čakavštini (studije Strohala, Šepića, Senčića i drugih).

Slično navedenome, Katedra je u svome programu *izučavanja, vrednovanja i prezentiranja glagoljsko – glagoljaške baštine*, tijekom ovog izvještajnog razdoblja: 1) organizirala pripremu, postavljanje i otvaranje zahtjevne izložbe plakata o 12 glagoljskih *Očenaša* (snimljenih diljem svijeta i u Hrvatskoj prema knjizi *Budi volja Tvoja* akademkinje Anice Nazor) – na temu *BUDI VOLJA TVOJA ... hrvatski Očenaši u glagoljskim rukopisima*, koja je (izložba) svečano, uz nastup više renomiranih stručnjaka i uz bogat prigodan kulturno-umjetnički program otvoren u hotelu *Marina* u Mošćeničkoj Dragi 8.kolovoza 2004., 2) postigla sporazum sa Staroslavenskim institutom *Svetozar Ritić* u Zagrebu da se priđe sustavnom izučavanju glagoljaške baštine u Mošćenicama, 3) s dr. Goranom Doliner, specijalicom za proučavanje glagoljaškog pjevanja u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Zavoda za povijest hrvatske književnosti – dogovorila izučavanje glagoljaškog pjevanja u crkvi Sv. Andrije u Mošćenicama (2004.), te 4) u suradnji sa Staroslavenskim institutom u Zagrebu i Državnim arhivom u Rijeci (2005.)

nastavila s istraživanjem i pripremom za postavljanje izložbe *Glagoljica i glagoljaštvo u Općini Mošćenička Draga*, koja će biti otvorena 2006. godine

- U okviru svog nakladničkog programa Katedra je: 1) U suradnji sa Zavodom za kaznene znanosti u Mošćenicama priredila i objavila tri broja *Mošćeničkog zbornika*: Mošćenički zbornik 1 (2004.), Mošćenički zbornik 2 (2005.) i Mošćenički zbornik 3 (2006.), dok je u pripremi Mošćenički zbornik 4, 2) Potakla (i pritom dio naklade otkupila) – izdanje knjige *Mošćenički zakoni i statuti* akademika Luje Margetića, u nakladi *Adanića* iz Rijeke, Pravnog fakulteta u Rijeci i Zavoda za kaznene znanosti Mošćenice, koja je izišla i promovirana početkom 2006. kao prva knjiga u seriji *Srednjovjekovni zakoni i opći akti na Kvarneru*, 3) izdala više kataloga uz izložbe koje je priredila i otvorila (npr. već spomenuti katalog *Arhitectura Navalis Adriatica* uz izložbu maketa barki 2005.).

Od ostalih realiziranih programa i poslova ove Katedre od 2003. do 2005. navodimo: 1) izlaganje predsjednika Katedre prof. Veseljka Velčića 12. prosinca 2003. u Opatiji u povodu 90-obljetnice rođenja akademika Andre Mohorovičića, 2) nekoliko stotina prikupljenih knjiga i na stotine raznih dokumenata za buduću Zavičajnu zbirku, 3) proslavu 60-godišnjice iskrcavanja dalmatinskih brigada na plaže Brseča i Mošćeničke Drage (24. i 25. travnja 2005.) u okviru koje (proslave) je održan i *Okrugli stol* na tu temu u suradnji sa Zavodom za kaznene znanosti Mošćenice, Udrugom *Jenio Sisolski* iz Brseča, Udrugom antifašističkih boraca Općina Lovran i Mošćenička Draga i sa Katedrom Čakavskog sabora Cres – Mali Lošinj, te 4) uređenje prostora Katedre u Mošćenicama, nabavljanje opreme i drugo.

2.9. Katedra Čakavskog sabora za glazbu Novigrad

Od svog osnivanja svibnja 2004., ova je Katedra Čakavskog sabora (*Cattedra del Sabor ciacavo per la musica* – Cittanova) tijekom 2004. godine:

- Predstavila svoju programsku orijentaciju, ciljeve i zadaće na petom sastanku Hrvatskog muzikološkog društva u Zagrebu (28.svibnja);

- U suradnji sa Čakavskim saborom, Pučkim otvorenim učilištem Novigrad i Zajednicom Talijana Novigrad organizirala predstavljanje XI. kola *Istre kroz stoljeća* u izdanju Čakavskog sabora;

- U suradnji s Pučkim otvorenim učilištem u Pazinu, pod pokroviteljstvom Istarske županije, Grada Pazina i Grada Novigrada, organizirala te u Pazinu i Novigradu 7. do 9. listopada, realizirala IV. međunarodni muzikološki skup *Iz istarske glazbene riznice* na temu *Luigi Dallapiccola i njegovi suvremenici*;

- Uz navedeni znanstveno-muzikološki skup, posvećen 100-godišnjici Dallapiccolinog rođenja, s istim suradnikom, priredila te u Muzeju Grada Pazina 7. listopada otvorila reprezentativnu izložbu *Luigi Dallapiccola – život i djelo*;

- U suradnji s Tršćanskim narodnim sveučilištem 7. listopada 2004. u Pazinu priredila koncert na kojem su izvođena djela Luigija Dallapiccole;

- U suradnji s Muzikološkim institutom znanstveno raziskovalnoga centra Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, te s Pučkim otvorenim učilištem Novigrad i Zajednicom Talijana Novigrad – 8. listopada 2004. u Novigradu otvorila prigodnu izložbu *Glazbena ostavština Slovenskog primorja do XIX. stoljeća*.

Tijekom 2005. ova je Katedra: 1) Predstavila treći Zbornik *Iz istarske glazbene riznice* "Glazbeno obrazovanje u Istri tijekom stoljeća" - posvećen Slavku Zlatiću (14. ožujka u Novigradu, 19. travnja u Puli, 4. lipnja u Zagrebu, 8. studenog u Buzetu), 2) Pripremila za tisak četvrti Zbornik *Iz istarske glazbene riznice – Luigi Dallapiccola i njegovi suvremenici*, 3) U suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Novigrad osnovala novigradski mješoviti Vokalni sastav (ožujak), 4) U okviru programske brige o glazbenoj baštini istarskih skladatelja organizirala uštímanje klavira Slavka Zlatića na Filozofskom fakultetu u Puli, 5) U suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Novigrad organizirala i 23. studenog realizirala *Večer u spomen Ivana Matetića Ronjgova* (u povodu 125. godišnjice njegovog rođenja), te 6) Organizirala i 22. prosinca realizirala Božićni koncert *Novigrad – Novigradu*.

O najavljenom programu rada ove Katedre u 2006. godini vidjeti pod 3.8. Izvještaja o radu Čakavskog sabora za 2005. godinu.

2.10. Katedra Čakavskog sabora *Novljansko kolo*

Katedra Čakavskog sabora *Novljansko kolo* u Novom Vinodolskom 2003., 2004. i 2005. godine nastavila je raditi u dva KRUGA: *novljanskom književnom krugu* i u *Krugu pjevača novljanskog narodnog kola*.

- U *novljanskom književnom krugu* Katedra je 2003.: a) organizirala više čakavskih književnih večeri (autorsko kazivanje stihova i proze na lokalnoj čakavštini uz *pisme i tance* novljanskog izvornog folklora, sopnju sopila) – tradicionalno, u ženskim i muškim narodnim nošnjama, te b) izdala dvije zbirke pjesama i, zalaganjem braće Sokolić – reprezentativan *Rječnik novljanskog čakavskog govora*, prvijenac u novljanskom pamćenju;

- U *Krugu pjevača novljanskog narodnog kola* članovi Katedre, u starinskim narodnim nošnjama i uz pratnju sopila, nastupili su 2003. više puta, u raznim prigodama, čuvajući tako i prenoseći dvoglasno muško pjevanje narodnih pjesama u kolu – na mlade generacije.

- Tijekom 2004. Katedra je: a) u *novljanskom književnom krugu*: 1) organizirala više književnih večeri tijekom srpnja i kolovoza u Novom, koje su u pravilu bile popraćene folklornim nastupima KUD-a *Ilija Dorčić*, 2) izdala i 1. travnja u Novom predstavila zbirku pjesama *Dedove pojidi i veselja* Davida Kabalina, 3) predstavila javnosti zbirku pjesama *Ljubav i suze* Ive Sokolić (20. studenog u Novom), zbirku pjesama *Barčica j'armana slebrom okovana* D. Kabalina (9. prosinca u Ronjgima), te zbirku pjesama *Pameti kamen* Miroslava Ježića (9. prosinca u Novom), b) u *Krugu pivača novljanskoga kola*: 1) sa svojim članovima 11 puta nastupila pjevanjem junačkih narodnih pjesama u mesopusnom razdoblju, 2) nastupila u *Zimskoj školi folklora* u Crikvenici, 3) nastupila na smotri u Metkoviću u povodu 300-godišnjice rođenja fra Andrije Kačića Miošića, a potom na sličnoj smotri u Zagrebu, 4) sudjelovala na izložbi o fra A. K. Miošiću u Zagrebu s dva sačuvana vrlo stara primjerka njegove *Pjesmarice*, te 5) sudjelovala (neki članovi Katedre) – svojim priložima, u tiskanju promidžbenog letka o novljanskim narodnim nošnjama, te – u novljanskom godišnjaku *Travica*.

U 2005. godini u *novljanskom književnom krugu* aktivno je djelovalo 11, a u *Krugu pivača novljanskoga kola* – 12 do 16 članova. U *književnom krugu* priređene su i izdane tri zbirke pjesama: 1) *U valovlju strasti* prof. Amalije Zoričić, 2) *Kamičići nezaborava*

prof. Nade Barac-Jeličić i 3) *Odrastanje* autora Franje Deranje, dok su članovi *Kruga pivača novljanskoga kola* 2005., kao i ranijih godina, nastupili desetak puta u starinskim narodnim nošnjama, u raznim prigodama, osobito u vrijeme mesopusta, čuvajući dvoglasno muško pjevanje narodnih pjesama u narodnom kolu i prenoseći ga na mlade naraštaje.

Od 2006. godine, kako su odlučila nova tijela upravljanja Katedre izabrana 31.ožujka 2005., navedenim dvama *krugovima* pridružit će se *krug mesopustarsko društvo* (mali i veliki mesopustari), te *krug malo kolo* (s osloncem na Osnovnu školu Ivana Mažuranića u kojoj djeluju *sekcija sopilaša*, *sekcija malog folklora* i *sekcija malih čakavaca*). U vezi s time Katedra si je zacrtala konkretne zadaće za 2006. godinu.

2.11. Katedra Čakavskog sabora pokrajine Gacke – Otočac

Ova Katedra Čakavskog sabora, osnovana 1997. godine, u razdoblju od 2002. do 2005. godine je:

- Izdala memoare Frane Dubravčića *Živ sam dobro mi je*, u uredništvu Marije Kostelac – Gomerčić i u nakladi od 500 primjeraka (nositelja autorskih prava Milana Dubravčića iz Amerike);

- Izdala monografiju *Švica* (veljača 2003.), Zbornik *Grad Otočac 7*, u uređivanju Milana Kranjčevića i u nakladi od 500 primjeraka (ožujak 2003.) i kapitalnu ediciju *Ričnik gacke čakavštine*, u uređivanju Milana Kranjčevića i u nakladi od 400 primjeraka (krajem 2003.);

- Osnvala *Male čakavčice* u Osnovnoj školi Zrinskih i Frankopana, koje vodi prof. Dragocjenka Bilović,

- Organizirala pjesničku večer s pjesnikom i književnim kritičarom Seadom Begovićem iz Zagreba (2003.);

- Priredila i objavila knjigu (putopis) *Putositnicama Gackom, Grčkom i Aljaskom* Pave Jurkovića Katanova, u uređivanju Milana Kranjčevića i u nakladi od 1500 primjeraka (promovirana 27.ožujka u klubu klasičara u Zagrebu);

- Priredila za tisak i objavila Zbornik *Grad Otočac 8* u 400 primjeraka, koji je predstavljen 15. prosinca 2005. u Župnom uredu u Otočcu;

- Suorganizirala te posredstvom Hrvatske gospodarske komore Otočac krajem kolovoza i početkom rujna 2005. realizirala kiparsku koloniju u Otočcu u kojoj je šest kipara radilo u kamenu, a četiri u drvu (hrastovini), prvi su radili na temu *Voda kao izvor života* a drugi na temu *Tradicijom do Svevišnjega*; od ukupno zgotovljenih 10 skulptura – šest kamenih skulptura smješteno je po javnim gradskim površinama, dok su od četiri drvene – dvije (s religijskim motivima) darovane crkvi Presvetoga Trojstva u Otočcu, jedna – Turističkoj zajednici Grada Otočca, a jedna je postavljena pred restoran *Gačanska kuća*, te

- Radila na prevođenju i na pripremi za tisak planirane knjige *Otočaner Regiment – Geschichte* Franza Bacha iz 1853. godine (prijevod s njemačkog).

2.12. Katedra Čakavskog sabora Pazin

Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre u Pazinu, osnovana 1970. godine, u izvještajnom je razdoblju realizirala ove najznačajnije programske zadaće:

- XXVIII. Znanstveni skup *Pazinski memorijal* na temu *Pazinska knežija od XII. do XVI. Stoljeća* (28. rujna 2002. u Spomen-domu u Pazinu), na kojem je podneseno 12 referata, pretežito o crkvenoj povijesti (isprava pape Aleksandra III., crkveno graditeljstvo Lovrana i Brseča, pićanska biskupija, bratovštine) i o starijoj povijesti Pazina (bune kmetova 1409. i 1571., Pazinski urbar iz 1498. heraldika i drugo);

- XXIX. Znanstveni skup *Pazinski memorijal* (27. rujna 2003.), na kojem je podneseno 15 referata. U prvom dijelu Skupa, prigodnom, govorili su akademik Petar Strčić, dr.sc. Davor Mandić i dr.sc. Željko Bartulović (o temama u vezi sa 60-godišnjicom sjedinjenja Istre s matičnom zemljom Hrvatskom, dok su u drugom dijelu, na temu *Pazinska knežija – gradivo i povijesni prilozi*, svoje referate podnijeli: dr.sc. Daniela Jurčić-Čargo, dr.sc. Slaven Bertoša, prof. Galiano Labinjan, dr.sc. Ante Bartolić, mr.sc. Darinko Munić, dr.sc. Branimir Crljenko, prof. Dražen Vlahov, dr.sc. Vesna Munić, dr.sc. Mirela Slukan-Altić, prof. Marija Ivetić, prof. Josip Šikličić i Hrvoje Petrić;

- XXX. znanstveni skup *Pazinski memorijal* (18. rujna 2004.), treći po redu posvećen povijesti Pazinske knežije, ovaj put na temu *Pazinska knežija u ranom novom vijeku*. Izlaganja na tu temu priredili su mr.sc. Antonio Micullan, prof. Galiano Labinjan,

prof. Tatjana Bradar, dr.sc. Mirela Slukan-Altić, prof. Dražen Vlahov, dr.sc. Branimir Crljenko, prof. Ante Cukrav i prof. Marija Ivetić. U uvodnom dijelu Skupa podnesena su izlaganja akademika Petra Strčića i dr.sc. Željka Bartulovića o pravnim i političkim aspektima *Londonskog memoranduma* u kontekstu (tadašnjih) europskih povijesnih zbivanja – u povodu 50-obljetnice toga dokumenta;

- XXXI. Znanstveni skup *Pazinski memorijal* (30.rujna 2005.) na temu *Istra u prvom desetljeću nakon Drugog svjetskog rata*, na kojem je podneseno 14 referata (više o aktivnosti pazinske Katedre tijekom 2005. vidjeti u Izvještaju o radu Čakavskog sabora za 2005. godinu pod 3.11.).

U okviru svog nakladničkog programa, Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre u Pazinu u izvještajnom je razdoblju: 1) Doprila i u 500 primjeraka objavila 25. Zbornik *Pazinski memorijal (Beram u prošlosti)*, koji je javnosti predstavljen 30. listopada 2003. u Spomen-domu u Pazinu (osim radova s istoimenog znanstvenog skupa koji je održan 29.rujna 2000. u Bermu, u Zborniku su objavljeni i drugi, naknadno prikupljeni i pripremljeni radovi koji se odnose na Beram i Beramštinu), 2) Priredila za tisak i 2004. kao posebno izdanje objavila knjigu svoje dugogodišnje suradnice Glorije Rabac-Čondrić *Fešta puli barba Martina*, koja je svečano promovirana tijekom XXX. *Pazinskog memorijala* rujna 2004. godine, 3) Objavila knjigu *Rašpor i rašporski kapetanat* dr. Slavena Bertoše (500 primjeraka), koja je svečano predstavljena na XXXI. *Pazinskom memorijalu* 30.rujna 2005. godine u Spomen-domu u Pazinu.

Zbornike *Pazinski memorijal* broj 26. (sa znanstvenog skupa iz 2001. godine – *Istra u histografiji XX. Stoljeća*), broj 27 (s XXVIII. znanstvenog skupa 2002.), broj 28 s XXIX. Znanstvenog skupa), broj 29 (s XXX. znanstvenog skupa 2004.) i dalje – Katedra nažalost, ponajprije iz razloga financijske naravi, nije uspjela objaviti, premda su neki priređeni za tisak.

Nakon smrti predsjednika Skupštine, a potom i ostavke predsjednika Izvršnog odbora Katedre, 20. lipnja 2005. održana je izvještajno-programska sjednica Skupštine ove Katedre, na kojoj je, pored ostaloga, za predsjednika Skupštine izabran prof. Galiano Labinjan, a za predsjednika Izvršnog odbora – prof. Josip Šiklič.

2.13. Katedra Čakavskog sabora Pinezići

- Udruženje sopaca otoka Krka

● Udruženje sopaca otoka Krka u Pinezićima već dugo vremena uspješno ostvaruje svoj program njegovanja, vrednovanja, očuvanja i prezentiranja narodne krčke *sopnje* i arhaičnog, dvoglasnog, netemperiranog *pjevanja*. Budući da se učenje *pjevanja po starinsko* u obiteljima bilo gotovo posve izgubilo, a vodeći se iskustvom da je teško postati pravi sopac, a mnogo teže – narodni pjevač, Udruženje je prije nekoliko godina, učenje takvoga pjevanja potaklo u školama. Prvi rezultati takvoga rada mogli su se čuti 2002. na Festivalu folkloru u Omišlju, a potom na Krčkom susretu sopaca i pjevača 2003. godine. Tada su prvi put javno nastupili mladi pjevači pučkih pjesama iz Omišlja, koje vodi Katarina Ilijić, mladi pjevači iz Dobrinja i Vrbnika, koje vodi Ivan Pavačić, te mladi pjevači iz Vrha, koje vodi Sandra Mrakovčić uz pomoć mjesnih *kantura*.

● Godine 2002. Udruženje je donijelo odluku da se udruži u Čakavski sabor.

● Radi unapređivanja narodnog pjevanja i radi poticanja mladih na narodno pjevanje, ta je Katedra (Udruženje) od 2003. godine, osim ranije pokrenutog godišnjeg natjecanja *mladih sopaca*, organizirala i uvela natjecanje mladih pjevača, onih do 19 godina starosti. Prvo takvo natjecanje održano je na XV. Susretu u Pinezićima 5. srpnja 2003. godine. Natjecanje mladih sopaca i mladih pjevača ocjenjivala su, svake posebno, dva Ocjenjivačka suda, a prvo, drugo i treće plasiranim parovima mladih pjevača i mladih sopaca dodijeljene su i uručene prigodne i prikladne nagrade. U kategoriji do 15 godina starosti na natjecanju su sudjelovala 22 para, dok natjecanje za dob od 16 do 18 godina, zbog malog broja prijavljenih, nije održano. U revijalnom dijelu toga Susreta sudjelovale su folklorne skupine iz Vrha i Dobrinja.

● Na drugom natjecanju mladih pjevača otoka Krka (do 19 godina starosti) 2004. godine (XVI. Susret *mladih sopaca*) u Pinezićima sudjelovalo je 18 mladih pučkih pjevača, koje u Omišlju uči Katarina Ilijić, u Dobrinju i Vrbniku – Ivan Pavačić, a u Vrhu – Sandra Mrakovčić, sve članovi Katedre odnosno Udruženja sopaca otoka Krka.

Kornićanski mladi sopci Teo i Nenad Polonijo kantali su na Drugom natjecanju *dvi noti ke su naučili od soga deda*. Vrlo je lijepo bilo čuti izvedbe starinskoga dvoglasja, pa su za osvojeno prvo, drugo i treće mjesto uručene vrijedne i poticajne nagrade.

- Na istom natjecanju u Pinezićima sudjelovala su 2004. i 24 para mladih sopaca (XVI. Susret), od kojih su najuspješniji nagrađeni sopelama, dvojnicama, knjigama i nosačima zvuka. U revijalnom dijelu ovoga Susreta (natjecanja) sudjelovale su folklorne skupine: Kulturno društvo Sv. Petar iz Gabonjina, Kulturno društvo *Ivan Fonović Zlatela* iz Kršana, te domaća folklorna skupina.

- Na XVII. susretu *mladih sopaca* odnosno na III. natjecanju mladi pjevača u Pinezićima 2005. godine sudjelovalo je 16 pari mladi sopaca i 16 mladih pjevača (do 19 godina starosti). Najuspješnijima su i ovoga puta dodijeljene i uručene vrijedne i poticajne nagrade. U revijalnom dijelu toga Susreta sudjelovale su kulturno-umjetničke udruge *Dubašnica-Malinska* iz Malinske i *Ivan Fonović Zlatela* iz Kršana, te domaća folklorna skupina.

Katedra je (2005.) sudjelovala u obilježavanju 70- godišnjice Krčkog festivala (18. i 19. lipnja), na natjecanjima u Ronjgima, te u raznim kulturnim nastupima i programima u turizmu.

U posljednjih 12 godina, otkako se započelo s organiziranim učenjem sopnje, 28 mladih iz Baške, Dobrinja, Omišlja, Malinske, Pinezića, Vrha i Kornića završilo je tu školu, dok 2005. tu školu u Jurandvoru, Dobrinju, Gabonjinu, Korniću, Omišlju, Vrbniku i Vrhu – polaze 24 učenika (*mlada sopca*) i 14 učenika mladih *narodnih pjevača* iz Omišlja, Vrbnika i Vrha. Potporu im pružaju nastavnici, roditelji, Grad Krk, općine na o. Krku, te osnovne škole i drugi. Sadašnjih 12 kulturno-umjetničkih udruga na otoku Krku imaju oko 600 članova – *sopaca, tancura i kantura*.

2.14. Katedra Čakavskog sabora Poreč

/Pučko otvoreno učilište Poreč/

Ključni program Katedre Čakavskog sabora Poreč – Susret pjevačkih zborova *Naš kanat je lip*, u izvješajnom je razdoblju održan svake godine: XXX. Susret početkom –

lipnja 2002., XXXI. – 7. lipnja 2003., XXXII. 5. lipnja 2004., XXXIII. – 3. i 4. lipnja 2005. i XXXIV. - 2. i 3. lipnja 2006. godine.

Na XXXI. Susretu sudjelovali su pjevački zborovi: *Jeka primorja* (Rijeka), *Joakim Rakovac* (Poreč), Mješoviti zbor Zajednice Talijana Momjan, *Roženice* (Pazin), i *Matko Brajša Rašan* (Pula). Posebni gosti *Našeg kanta* bili su ženska vokalna skupina KUD-a *Ljudevit Gaj* (Mače), Djevojački zbor Glazbene škole I. M. Ronjgova (Pula) i Akademski pjevački zbor Filizofskog fakulteta Pula. XXXI. Susret protekao je u znaku desete obljetnice smrti jednog od svojih osnivača – prof. Slavka Zlatića (pa su svi zborovi u svoj program uvrstili njegove skladbe). Pobjednički zbor *Jeka primorja*, koji je skladbom *Biži, biži maglina* S. Zlatića pod dirigiranjem Aleksandre Matić i otvorio XXXI. Susret u Istarskoj sabornici, uoči *Našeg kanta* održao je koncert u Vrsaru, ostvarujući nastojanje organizatora da ovaj značajan kulturni događaj približi i učvrsti među pučanstvom i turistima.

Tijekom XXXI. *Našeg kanta* u Zavičajnom muzeju u Poreču ostvaren je i *Okrugli stol* u povodu 10. godišnjice smrti Slavka Zlatića, na kojem je podneseno više stručnih izlaganja o životu, radu i glazbenom doprinosu Slavka Zlatića. Istovremeno u Maloj galeriji Pučkog otvorenog učilišta Poreč moglo se razgledati prigodnu izložbu osobnih predmeta, slika, fotografija, faksimila i drugih osobnih stvari Slavka Zlatića, te plakata i materijala s dosadašnjih Susreta *Naš kanat je lip*.

- U XXXII. Susretu *Naš kanat je lip* u Istarskoj sabornici u Poreču, nakon (njegovog) otvaranja zajedničkom izvedbom skladbe *Krasna zemljo, Istro mila* na trgu ispred Pučkog otvorenog učilišta – sudjelovalo je devet pjevačkih zborova: *Roženice* iz Pazina, *Joakim Rakovac* iz Poreča, *Nota bene* iz Motovuna, Mješoviti zbor Zajednice Talijana Poreč, Mješoviti zbor *Arpa* Talijanske zajednice Višnjan, *Matko Brajša Rašan* Pula, *Jeka primorja* Rijeka i gostujući zbor *Panis angelicus* iz Zagreba. Novost u realizaciji programa bio je nastup mezzosopranistice Loredana Milokanić uz glasovirsku pratnju Đeni Dekleva Radaković.

- XXXIII. *Naš kanat je lip*, realiziran u dvije koncertne večeri, otvoren je 3. lipnja u Eufrazijevoj bazilici u Poreču pjesmom M.B. Rašana *Oče našj*, koju su zajednički izveli svi prisutni zborovi. Na toj je (prvoj) večeri proizvedeno i šest skladbi *duhovnog sadržaja* skladanih na istarskoj ljestvici i na čakavskom izričaju (po prvi put na *Našem*

kantu), dok su Oratorijski zbor *Ivan Matetić Ronjgov* i zbor *Jeka primorja* pod ravnanjem maestra Dušana Prašelja izveli skladbu *Ćaće moj*. I. Matetića Ronjgova u povodu 125-godišnjice rođenja toga barda istarske glazbe i skladatelja.

Izvoditelji na XXXIII. *Kantu* bili su pjevački zborovi: *Joakim Rakovac* Poreč, *Roženice* Pazin, *Matko Brajša Rašan* Pula, Mješoviti pjevački zbor Glazbene škole *Ivan Matetić Ronjgov* Rijeka, Akademski pjevački zbor Filozofskog fakulteta Pula, *Zvijezda Danica* iz Crikvenice, Oratorijski zbor *Ivan Matetić Ronjgov* Rijeka, te Mješoviti pjevački zbor *Jeka primorja* iz Rijeke.

Druga koncertna večer, temeljena na skladbama svjetovnog karaktera, nakon zajedničke izvedbe pjesama *Krasna zemljo, Istro mila* na stubištu ispred Pučkog učilišta, nastavljena je u Istarskoj sabornici nastupom Mješovitog pjevačkog zbora MPD-AC *Vox sipavis* iz Umaga. Kao gosti su u XXXIII. *Našem kantu* sudjelovali: Mješoviti pjevački zbor Grupo corale *Coral di LUCUNIS* iz Lucinica (Italija), Mješoviti pjevački zbor *Kirchencher* iz Lechascha (Tirol, Austrija) i Mješoviti pjevački zbor *Lojze Bratuž* iz Gorice (Italija) te: Ženski pjevački zbor *Mendule* iz Vrsara, Mješoviti pjevački zbor *Sokol* iz Buzeta, Ženska skupina *Lira* iz Rijeke, Mješoviti pjevački zbor *Arpa* Zajednice Talijana Višnjan, Ženska vokalna skupina *Teranke* iz Pule, Djevojački pjevački zbor Glazbene škole *I. M. Ronjgova* iz Pule i Mješoviti pjevački zbor *Rondo Histria* iz Pule. Na drugoj večeri pojavila su se i dva mlada glasa u duetu – Danijel Cunjac i Diana Bernobich.

Od ostalih realiziranih programa porečke Katedre Čakavskog sabora za razdoblje 2002. – 2005. treba spomenuti:

- Izdanje *šeste* (2002.) i *sedme* (2004.) zbirke novih skladbi *Naš kanat je lip*, koje se bijenalno pripremaju, objavljuju i novčano nagrađuju na osnovi Natječaja. Tako je Prosudbeno povjerenstvo u sastavu Adalbert Marković, Nello Milotti i Zlatan Snidičić, 2004. od 13 prijavljenih skladbi, prvu nagradu dodijelilo skladateljici Sanji Drakulić za skladbu *Ki*, drugu – Đeni Dekleva Radaković za skladbu *Molitva*, a treću – Nikši Njiriću iz Zagreba za skladbu *Čakavske sličice*, dok je za tiskanje predložilo i skladbe *Naše sopeli* Đeni Dekleva Radaković i *Jiež* Tomislava Uhlika. Nagrađene skladbe po prvi su put izvedene na XXXII. *Kantu* (2004.);

- Tradicionalni Susret čakavskih pjesnika *Verši na šterni*, koje Katedra svake godine u lipnju organizira u Vižinadi. U Susretu *Verši na šterni* npr. 14. lipnja 2003. sudjelovala su 42 čakavska pjesnika, a na onom 19. lipnja 2004. – 39 čakavskih pjesnika i dvije gošće iz slovenskog dijela Istre. Pjesme sa Susreta tiskaju se u publikaciji *Verši na šterni*, a sâmi Susreti bilježe se videozapisima i CD-romima. Na Susretu 2003. postavljena je i izložba svih dotadašnjih izdanja;

- Nagradu *laurus nobilis* – književni natječaj za prozno djelo na standardnom hrvatskom ili talijanskom jeziku odnosno na čakavskom narječju ili istrovenetskom – namijenjen učenicima Poreštine.

Katedra redovito suorganizira i književne susrete *Badavca* u Karojbi: 2003. godine (VIII. Susret) npr. pod motom *Nad izvorima prošlosti*, a 2004. (IX. Susret) pod motom *Riječ je izvor*. 22. ožujka 2003. u Vižinadi Katedra je ugostila karavanu *Goranovo proljeće* (svoje su stihove na šterni tom prilikom govorili Tomislav Milohanić, Ivica Pilat i Drago Orlić). Katedra je organizirala i više drugih kulturnih priredaba i manifestacija, npr. predavljanje knjiga Danijela Načinovića, Marije Banko, Drage Orlića i Tomislava Milohanića.

2.15. Katedra Čakavskog sabora Rab

Katedra Čakavskog sabora Rab, osnovana krajem svibnja 1993., prema dostupnim podacima, tijekom 2003. godine ostvarila je ove programske sadržaje:

- Organizirala predavanje o kulturnoj baštini otoka Raba (predavač prof. Miljenko Domijan),

- Organizirala predavljanje knjiga: 1) *Millenium Zbornik Katedre Čakavskog sabora Rab*, čiji je glavni urednik prof. dr. sc. Vinko Ribarić (predsjednik Katedre), 2) *Nove vizije fundamentalne znanosti* autora dr. sc. Vinka Ribarića,

- Provela više aktivnosti u području njegovanja i očuvanja kulturne baštine otoka Raba (stari predmeti, narodna nošnja, sviranje pod *mišćičen*, klapsko pjevanje, rapska čakavština, čakavska poezija i drugo), te

- Organizirala: 1) večer čakavske poezije pjesnika Željka Perana uz sudjelovanje rapska klape *Kristofor*, 2) večer poezije autora dr.sc. Vinka Ribarića uz sudjelovanje zbora učenika Glazbene škole *Mirković* iz Raba i njihovih profesora.

Tijekom 2004. godine Katedra je: 1) u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Rab organizirala i realizirala večer kulturne baštine otoka Raba, 2) održala večer poezije uz drugu knjigu pjesnika Vinka Ribarića – zbirku *Vratit ću se*, 3) organizirala predstavljanje čakavskih pjesama (knjiga) gostujućeg pjesnika Krešimira Stanišića iz Senja; u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Rab, 22. travnja u Osnovnoj školi *Ivana Rabljanina*, otvorila izložbu *Dan planeta Zemlja*.

2.16. Katedra Čakavskog sabora Roč

Tijekom 2005. godine Katedra Čakavskog sabora Roč svoje je aktivnosti ispoljavala u tri područja: muzejsko-galerijskom, prezentaciji glazbene tradicije i u izdavačkoj djelatnosti.

- U *muzejsko-galerijskom području* Katedra je: 1) redovito održavala prostor Galerije *Ronz* na katu zaštićenog spomenika kulture *Vela vrata* u Roču, u koji su (prostor) smještene slike i skulpture nastale djelovanjem kolonije *Prijatelji Roča* od 1994. do 2004. godine; izložene umjetnine (Galeriju) posjetilo je oko 2000 posjetitelja; 2) redovito održavala i prezentirala prešu u *Glagnoljaškoj tiskari* (replika Gutenbergova prvotiska) u unajmljenoj prostoriji u središtu Roča (posjetilo ju je oko 5000 osnovnoškolaca, srednjoškolaca i drugih posjetitelja), te izradila letak o toj tiskari;

- U području očuvanja i prezentacije *glazbene tradicije* središnje i zapadne Istre, Katedra je imala značajnih rezultata: u Draguču je lipnja 2005. u organizaciji Katedre i suorganizaciji općine Cerovlje održan *XVI. međunarodni susret svirača bajsa* (prva tri Susreta, počevši od 1990., održana su u Motovunu, idućih pet – u Buzetu, potom jedan u Humu, a ostali u Draguču, gradiću u središnjoj Istri, koji se zadnjih godina učvrstio kao stalni domaćin Susreta). Zahvaljujući tim naporima *bajs*, to korpulentno drveno glazbalo s dva kantina i – *gunjci* (više od dva stoljeća udomaćeni na navedenome području) – spašeni su od zaborava i nestanka. U Motovunu je 1990. sudjelovalo samo osam svirača bajsa da bi se 2005. taj broj popeo na četrdeset, uglavnom mladih. K tomu, od devedesetih izrađeno je tridesetak novih bajseva, od kojih samo Ottavio Štoković – 25.

- U sunakladništvu sa *Reprezentom* iz Račica, Katedra je izdala knjigu *Roč u srednjem vijeku* Zdenka Baloga; predstavili su ju tijekom *Male glagnoljaške akademije*

“ Juri Žakan” 2005. u Roču akademik Josip Bratulić, urednik Miroslav Sinčić i voditelj aktivnosti Vlado Pernić. Katedra je osim tê knjige 3.svibnja 2005. u Humu predstavila i knjigu *Istarski gunjci* (s istoimenim CD-om) Vladimira Pernića. Uz svirku nekoliko grupa *gunjaca* predstavili su ih maestro Dušan Prašelj, urednik Miroslav Sinčić, melograf Branko Pernić i autor.

2.17. Katedra Čakavskog sabora Ronjgi

/ Ustanova Ivan Matetić Ronjgov /

Djelatnost Ustanove *Ivan Matetić Ronjgov* iz Ronjgi (Viškovo), udružene kao Katedre u Čakavski sabor, razgranata je, višeznačna i raznovrsna – zadire u više područja kulturnih djelatnosti. Sâma Ustanova (Katedra) svoje programe, potprograme i aktivnosti uobičajeno razvrstava u *opće, manifestacijske, stručno-znanstvene i izdavačke*, premda se skoro svaka od tako sistematiziranih djelatnosti opet grana u raznovrsne druge kulturne programe, potprograme i manifestacije. Za uvjete ovoga Izvještaja, držeći se upravo takve sistematizacije, bez ambicije da opišemo svaki program, svaki događaj ili svaku kulturnu manifestaciju, nastojat ćemo vrlo sažeto i samo faktografski, za razdoblje od 2002. do zaključno 2005. godine, ukazati na tako ostvarene programe i djelatnosti, te na kulturološko značenje, obujam i raznovrsnost aktivnosti ove Ustanove odnosno Katedre Čakavskog sabora.

● **Područje opće djelatnosti** (sređivanje i pohrana rukopisne i druge građe, posjeti Spomen-domu *Ivan Matetić Ronjgov*, radio emisije, promidžba i drugo): 1) U dogovoru s dr. Stanislavom Tuksarom, muzikologom iz Zagreba, u Ustanovi se sustavno sređuje i popisuje Matetićeve ostavština, na čemu radi muzikologinja i knjižničarka Lovorka Ruck. Tijekom 2002. popisane su arhivske jedinice od broja 402 do broja 416 odnosno 14 Matetićevih autografa, 2003. – 123 autografa, 2004. godine – 138 (pretežito Matetićevi zapisi svjetovne i narodne glazbe), 2005. godine – 45 autografa (od broja 680. do broja 725.) – pretežito zapisi svjetovne i duhovne glazbe; 2) U okviru raznih programa Ustanove (Katedre) kao što su npr. pjesničke večeri, *Mantinjada pul Ronjgi*, *Proljeće u Ronjgima* i drugi, Spomen-dom *Ivan Matetić Ronjgov* – organizirano ili grupno i samoinicijativno posjećuju pojedine škole i ustanove i drugi posjetitelji. Npr. tijekom

2002. godine Spomen-dom su pored drugih 26.veljače posjetili učenici (oko 30), nastavnici (3) i ravnateljica Osnovne glazbene škole *Ive Tijardovića* iz Delnica, a 6.ožujka – učenici s jednom nastavnicom Osnovne škole Hreljin. Tijekom 2003. godine Ustanovu i Spomen-dom posjetile su Glazbena škola *Ivana Matetića Ronjgova* iz Pule i Osnovna škola iz Tara, 2004. godine – Glazbene škole iz Tivta i Kotora (18 učenika i 6 profesora), a 2005. godine – sudionici *Goranovog proljeća* (22.ožujka), pedesetak učenika i profesora Glazbene škole iz Pule (9.svibnja) i šezdesetak učenika i profesora iz Glazbene škole iz Rijeke (23.svibnja). U prosjeku je svake izvještajne godine, uz razne manifestacije ili u raznim prigodama, Spomen-dom posjetilo oko 1000 posjetitelja; 3) Radio emisija *Mantinjada Hrvatskog primorja* na Radiju Rijeka, pokrenuta (i) na inicijativu Primorsko-goranske županije 1999. godine, redovito je, uz veliki angažman Dušana Prašelja i Ivana Pavačića, održavana svake nedjelje od 8:45 do 9:00 sati – do 20. lipnja 2004., kad je odlukom Uredništva Radija nažalost skinuta s programa; polsatna radio-emisija pučke glazbe s područja Primorja i otoka (*Iz narodne baštine*) na prvom programu Hrvatskog radija emitira se i dalje, svakog drugog utorka; tijekom 2005. godine na trećem programu Hrvatskog radija, prvog petka u mjesecu u trajanju od po 90 minuta, emitirano je više radio-emisija autorice Lovorke Ruck u ciklusu *Istarska glazba u djelima hrvatskih skladatelja* (7.siječnja – o Vjekoslavu Gržiniću, 4.veljače – o Ivani Lang, 4.ožujka – o Borisu Papandopulu, 1.travnja – o Natku Devčiću, 6.svibnja – o Nikši Njiriću, 3.lipnja – o Dušanu Prašlju i Nelli Milottiju); 4) O ostvarenim programima i manifestacijama Katedra pohranjuje i čuva odgovarajuću foto i drugu promidžbenu i arhivsku dokumentaciju (pozivnice, plakati, kalendari, tonski i video-zapisi, kasete, CD-i, dokumentarni filmovi i drugo).

● **Manifestacije** (*Večeri pul Matetićevega ognjišća, Matetićeve dani, Proljeće u Ronjgima, Susret glazbenih škola, Mantinjada pul Ronjgi, Kanat pul Ronjgi, Likovne izložbe*) uspješno su nastavljene i u izvještajnom razdoblju. Navodimo najbitnija zbivanja, događaje i ostvarene programe po tim *manifestacijama*.

1) U okviru tradicionalnog glazbeno-literarnog sijela *Večeri pul Matetićevega ognjišća*, **tijekom 2002.** su: a) prezentirani *Čakavčići pul Ronjgi* (broj 7) u Domu kulture Viškovo (8.veljače), u Osnovnoj školi Gornja Vežica (18.travnja), u Osnovnoj školi *Vladimira Gortana* u Rijeci (22.travnja), u Osnovnoj školi *Jelenje – Dražice* (26.travnja),

te u Osnovnoj školi *Vladimira Nazora* u Crikvenici i u OŠ-i u Kraljevici (30.travnja), b) predstavljena knjiga *Govor od zlata* Tee Matejčić-Jerić iz Crikvenice i radovi Tomislava Milohanića iz Poreča u Spomen-domu u Ronjgima, c) predstavljena knjiga pjesama i proze *Nagnulo se j' drivece orihovo* Davida Kabalnia (u izdanju ove Katedre) – u gradskoj vijećnici Novog Vinodolskog (17.svibnja), te d) prezentirane knjige pjesama *Krajica Učka* Vlaste Šušanj-Kapićeve i *Svitlo od vika* Zdravke Žeželić-Alić u Ronjgima (18. prosinca); **tijekom 2003.** je: a) u Domu kulture *Zora* u Opatiji, u Guvernerovoj palači u Rijeci i u Domu kulture u Delnicama, uz popratne programe recitatora, solista, zborova, folklornih skupina i slično, održana prezentacija knjiga pjesama *Krajica Učka* Vlaste Sušanjan-Kapićeve i *Svitlo od vika* Zdravke Žeželić-Alić, b) u povodu Dana Trsata na Trsatu, održana čakavska večer u suradnji s *Riječkim oratorijskim zborom*, te večer Zorana Kompanjeta *Svet bi bil lip*, c) uz sudjelovanje klape *Nokturno* i Riječkog oratorijskog zbora predstavljena peta knjiga *Pul Matetićeve ognjišća* u Ronjgima, d) u Guvernerovoj palači u Rijeci, uz sudjelovanje učenika osnovnih škola, predstavljena deveta knjiga *Čakavčića pul Ronjgi*, te e) u Škriljevu, uz sudjelovanje pjesnika Katedre Čakavskog sabora i Ronjgi te Riječkog Oratorijskog zbora – održana večer posvećena Zoranu Kompanjetu i Ljubi Pavešiću; **tijekom 2004.** je: a) u Mošćenicama 1.veljače, u organizaciji Katedre Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga, izveden čakavski glazbeni recital u čast 100-te godišnjice rođenja Drage Gervaisa, b) u Varaždinu 13. ožujka istim povodom izveden čakavski glazbeni recital *Pod Učkom kućice bele*, c) u Klani (za vrijeme *Dana dr. Matka Laginje* 1.ožujka) izveden isti recital i istim povodom, d) u Ronjgima 8. travnja prezentirana knjiga poezije D. Kabalina *Dedovi pojidi i veselja*, e) u Malom Lošinju 17. travnja (recital) i u Opatiji 24. travnja u hotelu *Imperial* izveden čakavski recital *Jena sanja bela* u organizaciji opatijske Katedre u povodu 100-te obljetnice rođenja D. Gervaisa, te f) izvedeno više glazbenih sijela u drugim gradovima i mjestima (npr. u Rijeci 27.svibnja, u Gradu Grobniku – 16.listopada, u Rijeci – 22. i 24. studenog, u Opatiji – 25. studenog, u Ronjgima – 9.,17. i 23. prosinca itd.); **tijekom 2005. godine** (vidjeti u Izvještaju o radu Čakavskog sabora za 2005. godinu pod 2.15.); procjenjuje se da je *Večeri pul Matetićevega ognjišća* godišnje posjetilo oko 800 do 1000 posjetitelja.

2) U izvještajnom su razdoblju organizirani i održani XII. (2002.) i XIII. (2004.) *Matetićeve dani* kao bijenalna i jedna od najznačajnijih manifestacija ove Ustanove (Katedre).

XII. Matetićeve dani održani su od 29. do 31. svibnja 2002. a bili su posvećeni riječkom simfoničaru Vjekoslavu Gržiniću povodom 70–obljetnice njegova rođenja. Otvoreni su svečano u Guvernerovoj palači u Rijeci 29. svibnja uz zvuke sopila i uz pozdravne riječi riječke dogradonačelnice Vesne Lukanović, nakon čega je izveden koncert komornih djela Vjekoslava Gržinića. U programu su sudjelovali učenici Glazbene škole I. M. Ronjgova Rijeka, Riječki puhački trio, Riječki puhački kvintet i instrumentalni solisti.

U vrlo uspješnom i vrlo posjećenom *Pogovoru* o Vjekoslavu Gržiniću održanom 30. svibnja 2002. u Spomen domu u Ronjgima sudjelovalo je pet referenata: Lovorka Ruck, Borka Jovančević, Darko Deković, Nives Marjanović i Dušan Prašelj. U sklopu *Pogovora* predstavljen je i šesti Zbornik *Ivan Matetić Ronjgov – Odjeci glazbene prošlosti* na oko 550 stranica.

Završna svečanost *XII. Matetićevih dana* s velikim zbarskim koncertom održana je 31. svibnja 2002. godine u punoj dvorani Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku. Sudjelovalo je šest zborova (dva iz Zagreba, dva iz Pule i dva iz Rijeke) koji su izvodili novonastale skladbe Sanje Drakulić, Tomislava Uhlika, Damira Bužlete, Branka Okmace, Branka Starca i Dušana Prašelja na bazi istarsko-primorskog glazbenog i jezičnog idioma. Nastupilo je oko 300 pjevača. Na kraju je predstavljena zbirka novih zbarskih skladbi u nakladi Ustanove.

XIII. Matetićeve dani održani su od 2. do 4. lipnja 2004., uoči 125. obljetnice Matetićeve rođenja. U okviru XIII. Matetićevih dana je: 1) 2. lipnja u Guvernerovoj palači u Rijeci održan je koncert osam pjevačkih zborova osnovnih škola Primorsko-goranske županije, na kojem su praizvedene pjesme iz Matetićeve *Čakavsko-primorske pjevanke* tiskane 1939. godine, 2) 3. lipnja, također u Guvernerovoj palači u Rijeci, predstavljena knjiga Ivana Pavačića Jecalićevog *Slavim te, Gospode* (Vela vičernja i druge odabrane pjesme), kojom su prigodom nastupili crkveni zbor Dobrinj i zbor iz Omišlja, dok su o Pavačićevoj knjizi govorili Franjo Velčić (glavni urednik), dr. Marija Riman i maestro Dušan Prašelj, 3) 4. lipnja – održan završni zbarski koncert šest

pjevačkih zborova na kojem su izvedena djela I. M. Ronjgova i praižvedene nove zbarske pjesme *Ki* (Sanje Drakulić), *Kako i šćapun* (B. Krajcara), *Istarski tanac z muškardini* (B. Starca) i *Roža u gori* (B. Okmace), te predstavljena zbirka novih zbarskih skladbi o kojoj je govorila prof. Lovorka Ruck.

3) Manifestacija *Proljeće u Ronjgima* realizirana je svih izvještajnih godina: 2002. godine – XXIV. *Proljeće u Ronjgima*, 2003. – XXV., 2004. – XXVI. i 2005. – XXVII.

XXIV. *Proljeće u Ronjgima* održano je 8. lipnja 2002. i posvećeno (kao i XII. *Matetićeve dani*) 70-godišnjici rođenja riječkog skladatelja Vjekoslava Gržinića, okupilo je stotinjak učenika osnovnih škola s područja Rijeke i Primorsko-goranske županije te njihove voditelje na zavičajne i glazbene teme. Pod stručnim vodstvom svojih voditelja učenici su radili u ovim radionicama: pjevački zbor, likovna, novinarska, literarna, mladi skladatelji i fotoradionica. Nakon radnog i kreativnog angažmana u jutarnjim satima, učenici su popodne predstavljali rezultate svoga rada. Uručene su i nagrade učenicima koji su sudjelovali na natječaju *Čakavčići pul Ronjgi*, dok će radovi učenika koje su izabrali Ivanka Klarić, Marija Trinajstić i Zoran Kompanjet biti tiskani u zbirci *Čakavčići pul Ronjgi* 8. XXIV. *Proljeće u Ronjgima* vodili su Tea Mislej i Dušan Prašelj.

XXV. *Proljeće u Ronjgima* (23. svibnja 2003.), bilo je posvećeno Zoranu Kompanjetu, a okupilo je oko 120 učenika, koji su, kao i na prethodnom *Proljeću*, radili u šest radionica pod vodstvom svojih mentora, u pravilu učitelja iz pojedinih osnovnih škola. I na ovom su *Proljeću* podijeljene nagrade učenicima koji su sudjelovali na natječaju *Čakavčići pul Ronjgi*, dok će izabrani radovi biti objavljeni u idućem broju istoimene zbirke.

U XXVI. *Proljeću u Ronjgima* (28. svibnja 2004.) također je radilo oko 120 učenika osnovnih škola s područja Primorsko-goranske županije (radionice: pjevački zbor, likovna, novinarska, literarna, mladi skladatelji i foto), a glavni su im gosti bili Andrej Baša, Dječji zbor *Mići boduli* iz Krka i riječki gitarist Damir Halilović – Hal.

XXVII. *Proljeću u Ronjgima* (10. lipnja 2005.) otvoreno je nastavnim satom maestra Dušana Prašelja o životu i djelu I. M. Ronjgova i predstavljanjem istarskog skladatelja Nella Milottija, a nastavljeno uobičajenim radionicama uz sudjelovanje pojedinih osnovnih škola. Kao i na ranijim *Proljećima*, učenicima koji su sudjelovali na

natječaju *Čakavčići pul Ronjgi* i čiji su radovi objavljeni u broju 11 istoimene zbirke – uručene su nagrade, ukupno 10 nagrada.

4) U okviru manifestacije *Susret glazbenih škola*, Ustanovu (Spomen-dom u Ronjgima) su 28. veljače 2002. posjetile Osnovna glazbena škola *Ive Tijardovića* iz Delnica (oko 30 učenika, tri nastavnika i ravnateljica Nives Marjanović) i učenici Osnovne škole iz Hreljina s nastavnicom glazbene kulture Helgom Dukarić-Dangubić (6. ožujka), 2003. godine – Glazbena škola I. M. Ronjgova iz Pule i Osnovna škola iz Tara, 2004. godine – Glazbene škole iz Tivta i Kotora (18 učenika i 6 profesora), a 2005. godine – pedesetak učenika i profesora Glazbene škole iz Pule (9. svibnja) i šezdesetak učenika i profesora iz Rijeke. Na tim Susretima ravnatelj Ustanove ili neki od stručnih djelatnika upoznaje posjetitelje sa Spomen-domom te sa životom i djelom I. M. Ronjgova, a učenici izvode kraće kulturne programe.

5) Tradicionalna XXI. Folklorna manifestacija *Mantinjada pul Ronjgi* održana je u nedelju 29. (umjesto 22. kako je prvotno zakazano) rujna 2002., XXII. – 21. rujna 2003., XXIII. – 19. rujna 2004., XXV. – 25. rujna 2005. godine. Na XXI. *Mantinjadi* npr., u Ronjgima se u jutarnjim satima okupilo stotinjak sudionika iz Istre, Hrvatskog primorja i otoka. Nakon otvaranja manifestacije, mladi i stari sopci zasopli su *mantinjadu* uz bistu Ivana Matetića Ronjgova. Nakon toga uslijedilo je natjecanje mladih sopaca i mladih kantura: sopaca i svirača do 16 godina starosti te mladih kantura u parovima, a potom nastup generacija (otac – sin, učitelj – učenik, djed – unuk). Ocjenjivački sud u sastavu Leo Ivančić, Ivan Kraljić i Valter Primožić dodijelio je tri (3) nagrade mladim natjecateljima. Nakon uručivanja nagrada najboljim mladim sopcima i kanturima uslijedio je i nastup odraslih sopaca i kantura.

Na XXII. *Mantinjadi pul Ronjgi* (2003.), na toj fešti od sopel i kanta, nastupilo je oko stotinu mladih sopaca i mladih kantura u parovima iz Istre, Hrvatskog primorja i otoka; po prvi je put dodijeljena i nagrada Grada Kastva za starinsko pjevanje. Tijekom XXII. *Mantinjade* održan je i Susret pjevačkih zborova (Marinići, Veprinac, Viškovo). Osobitost XXII. *Mantinjade pul Ronjgi*, koja je održana u povodu Dana sv. Mateja s oko stotinu mladih i starijih sopaca i kantura, jeste polsatni program Tamare Obrovac, koja je svojim nastupom oduševila sudionike *Mantinjade*.

U XXIV. *Mantinjadi pul Ronjgi* (25. rujna 2005.), održanoj u znaku 125-godišnjice rođenja I.M. Ronjgova, s također stotinjak sudionika – mladih i starih sopaca i kantura, gosti su bili *Halubajski zvončari*.

6) Susret pjevačkih zborova Primorsko-goranske županije *Kanat pul Ronjgi* (kao svakogodišnja manifestacija) – zakazan za 22. rujna 2002. (zbog lošeg vremena), nije održan. Iduće, 2003. godine, *Kanat pul Ronjgi* održan je, kao što je već navedeno, nakon *Mantinjade pul Ronjgi* 21. rujna, u sudjelovanju pjevačkih zborova Marinići, Veprinac i Viškovo. Godinu dana nakon toga, 18. rujna 2004., u *Kantu pul Ronjgi* sudjelovalo je osam zborova (*Jeka primorja*, Ženski iz Marinići, Mješoviti *Sloga* iz Hreljina, Zdrženi *Halubijan* i *Istarska vila*, *Leprinac* iz Veprinca, *Zvijezda Danica* iz Krka i *I.M. Ronjgov* iz Rijeke). Nakon zajedničkog nastupa na otvaranju *Kanta* uz otkrivanje biste Ivanu Matetiću Ronjgovu u Viškovu, svaki je zbor izveo tri kompozicije po vlastitom izboru. *Kanat pul Ronjgi* 23. rujna 2005. održan je u ozračju 125-godišnjice rođenja I. Matetića Ronjgova. Sudjelovalo je 10 zborova: *Zvijezda Danica* iz Kraljevice, Ženski vokalni *Lira* iz Rijeke, *Maestral* iz Veprinca, HKD *Gora* iz Ravne Gore, *Matko Laginja* iz Klane, Pjevački zbor DVD iz Opatije, Pjevački zbor Hrvatske čitaonice Trsat, KUD *Sloga* iz Hreljina, *Jeka primorja* iz Rijeke i Riječki oratorijski zbor *Ivan Matetić Ronjgov*. Na tom je *Kantu* promoviran i unikatni poštanski žig na kuverti i dopisnici s likom Ivana Matetića Ronjgova (u suradnji s Filatelističkim društvom Rijeka).

● **Stručno-znanstvena djelatnost** Ustanove ostvaruje se kroz njezine *Stručne katedre* (Riječki oratorijski zbor *Ivan Matetić Ronjgov*, Aktiv zborovođa, Katedru čakavskih pjesnika i Znanstvene skupove – pogovore).

1) Renomirani pjevački ansambl (Riječki oratorijski zbor *Ivan Matetić Ronjgov*) pod umjetničkim vodstvom maestra Dušana Prašelja svake je od izvještajnih godina imao po petnaestak i više nastupa u zemlji i u inozemstvu. Npr. 2002. godine: u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka uz promociju knjige *Vodič kroz glagoljicu* Jurja Lokmera (7.ožujka), u Klani na proslavi 150-godišnjice rođenja dr. Matka Laginje (16. ožujka), u crkvi Sv. Tereze na Vežici – Uskršnji koncert (1. travnja), u crkvi Navještenja Blažene Djevice Marije u Gospiću (7. travnja), u Guvernerovoj palači u Rijeci na proslavi Primorsko-goranske županije (12. travnja), na *Matetićevim danima* (29.-31. svibnja), u Poreču na XXX. susretu pjevačkih zborova *Naš kanat je lip* (1. lipnja), u crkvi Sv. Andrije u Čabru

(16. travnja), u Eufrazijevoj bazilici u Poreču – djela D. Prašelja (21. lipnja), na turneji po Bavarskoj: u Domu kulture u Freyungu i u katedrali u Passauu (od 10. do 13. listopada), na Kongresu pulmologa u hotelu *Ambasador* u Opatiji (17. listopada), u crkvi Sv. Martina u Grižanama (10. studenog), u Pomorskom i povijesnom muzeju u Rijeci (24. studenog) u svetištu Majke Božje Trsatske – završni koncert *Zajčevih dana* (4. prosinca), te u crkvi Sv. Andrije u Tršću – Božićni koncert (22. prosinca 2002.), ili npr. 2004. godine: već spomenuti nastupi u programu *Večeri pul Matetićevega ognjišća* (u Mošćenicama – 1. veljače, U Varaždinu – 13. ožujka, u Klani – 21. ožujka, u Gerovu – Uskršnji koncert, u Malom Lošinjju – 17. travnja, u Rijeci – 27. svibnja), nastupi na Drugom internacionalnom festivalu zborova u Freyungu u Bavarskoj od 28. travnja do 2. svibnja, nastup u crkvi u Freyungu 1. svibnja, nastup 15. svibnja u zagrebačkoj katedrali, nastup na *XIII. Matetićevim danima* (4. lipnja) i u programu *Kanat pul Ronjgi* (18. rujna), nastupi: a) u crkvi Marijina uznesenja u Rijeci (uz znanstveni skup *Latinitet u Europi* -23. listopada), b) u katedrali Sv. Vida u povodu 50-godišnjice misništva mons. Ivoslava Linića (30. listopada) i na završnom koncertu *Zajčevih dana* u Rijeci (15. prosinca). (O nastupima Riječkog oratorijskog zbora *Ivan Matetić Ronjgov* u 2005. godini vidjeti Izvještaj o radu Čakavskog sabora za 2005. godinu pod 3.15).

2) Aktivi županijskih zborovođa (dirigenata) održani su: 11. lipnja 2002. u Ronjgima (pripreme za održavanje *Kanta pul Ronjgi*, 20. rujna 2002. (dogovor o repertoaru i organizaciji međusobnih gostovanja), 23. lipnja 2003., 17. rujna 2003., 19. veljače 2004. (dogovor o programu *XIII. Matetićevih dana*), 21. lipnja 2004. (dogovor o mogućnosti održavanja i organizaciji *Kanta pul Ronjgi*), te 12. svibnja i 12. lipnja 2005. (zborovođe i učitelji glazbene kulture osnovnih škola Istarske i Primorsko-goranske županije dogovarali su aktivnosti i sadržaje u vezi s obilježavanjem 125. godišnjice Matetićevega rođenja, te program *Kanta pul Ronjgi*).

3) Katedra Čakavskog pjesnika i njezini članovi svake su od izvještajnih godina pripremili, organizirali ili suorganizirali i realizirali više čakavskih večeri, pjesničkih sijela i predstavljanja raznih knjiga – izdanja Ustanove ili drugih – u Ronjgima ili u drugim mjestima na području Primorsko-goranske županije. Dio njihovih nastupa i aktivnosti već je opisan pod *Večeri pul Matetićevega ognjišća*, *Proljeće u Ronjgima*, *Mantinjada pul Ronjgi* i uz druge manifestacije. Osim u Ronjgima, pjesnici ove Katedre

nastupili su npr. raznim prigodama u Škrpljevu, Novom Vinodolskom, Opatiji, Trsatu, Grobniku..., a slično tomu i 2004. i 2005. godine. Redovito sudjeluju u promociji *Čakavčića pul Ronjgi*, u programu *Rijeka metropola čakavštine* i u drugima. David Kabalin, član Katedre čakavskih pjesnika i jedan od utemeljitelja Kulturno-prosvjetnog društva *Ivan Matetić Ronjgov* (istoimene današnje Ustanove), 2005. je primio prestižnu nagradu *Drago Gervais* Grada Rijeke za svoju zbirku pjesama *Barčica j'armana, slebron okovana*.

4) u programu znanstveno-stručnog rada i istraživanja u području glazbe i glazbenog stvaralaštva Ustanova (Katedra) je: a) **2002. godine**: organizirala i uspješno u Ronjgima 30. svibnja održala *Pogovor* o Vjekoslavu Gržiniću, riječkom skladatelju i simfoničaru; u radu *Pogovora* sudjelovalo je pet referenata, čiji su radovi (kasnije) objavljeni u VII. Zborniku *Ivan Matetić Ronjgov*, dok je istoimeni Zbornik VI. predstavljen na tom *Pogovoru*; b) **2003. godine**: organizirala i uz sudjelovanje Zagrebačkog opernog studija 30. ožujka održala *Pogovor* o skladateljima Tihomilu Vidošiću (1902.–1973.) i o Ivani Lang (1912.–1982.); referate je podnijelo šest stručnjaka, a njihovi će radovi biti objavljeni u VIII. Zborniku *Ivan Matetić Ronjgov*; 2004. godine: organizirala i 13. rujna, u sklopu *Zajčevih dana* održala *Pogovor* (o zaslužnim folkloristima Nedeljku Karabajiću i Vladimiru Fajdetiću (u povodu 100-te obljetnice njihova rođenja), te **2005. godine**: pripremila i 5. studenog, u sklopu obilježavanja 125. godišnjice rođenja I. M. Ronjgova održala *Pogovor* na temu *Dragi moj ženso* - Matetićeve pisma značajnim ličnostima, u kojem je sudjelovalo sedam referenata, *Pogovor* je vodila muzikologinja Lovorka Ruck.

U svojoj izdavačkoj djelatnosti Ustanova (Katedra) je objavila: a) **2002. godine**: 1) zbirku poezije i proze *Nagnulo se j' drivce orihovo* Davida Kabalina, 2) *Zbornik Ivan Matetić Ronjgov – Odjeci glazbene prošlosti* s *Pogovora* od 1996. do 2001. godine (470 stranica), 3) Zbirku novih zbornih skladbi (u sklopu XII. *Matetićevih dana*) koja sadrži šest novih zbornih kompozicija praižvedenih na tim Danima, 4) *Te Deum* Ivana pl. Zajca, op. 916 (za alt solo, mješoviti zbor, orkestar i orgulje) – priredio prof. Dušan Prašelj, 5) *Naš domaći glas* – kantatu za recitatora, solo, zbor, glasovir i orgulje (Dušana Prašelja) na tekst Ante Dukića (u sklopu *Zajčevih dana* 2002.), 6) Zbirku poezije *Krajica Učka* Vlaste Šušanj-Kapićeve, te 7) Zbirku poezije *Svitlo od vika* Zdravke Žeželić-Alić;

b) **2003. godine:** 1) Zbirku učeničkih radova na čakavštini *Čakavčići pul Ronjgi* (broj 9) u 600 primjeraka, 2) Zbirku pjesama na čakavštini pjesnika čakavske katere Ronjgi u 300 primjeraka, 3) *Prvu misu solemis u as-duru* Ivana pl. Zajca za solo, zbor i orkestar – partitura u 100 primjeraka (suizdavač Grad Rijeka), 4) Ave Marija za mješoviti, muški, ženski i dječji zbor s instrumentalnom pratnjom i a cappella Ivana pl. Zajca u 400 primjeraka (u suradnji s Gradom Rijeka), te *Slavim te, Gospode* (vela večernja i druge duhovne pjesme) Ivana Pavačića u nakladi od 500 primjeraka (u suradnji sa Krčkom biskupijom i Općinom Dobrinj); c) **2004. godine:** 1) Zbirku učeničkih radova na čakavštini broj 10 (urednica Marija Trinajstić, 263 učenička rada, 35 likovnih priloga 26 osnovnih i 15 podružnih škola), koja je promovirana u Filodramatici u Rijeci 24. studenog, 2) Zbirku čakavskih pjesama Davida Kabalina *Barčica j'armana, slebron okovana* u 500 primjeraka (uredio Ljubomir Stefanović), 3) Zbirku pjesama za djecu na hrvatskom i talijanskom jeziku Veselom suncu – *Al sol contento* Doroteje Štifanić Mislej, u uređivanju Doris Brusić i u opremi Grge Marijanovića, te u nakladi od 500 primjeraka, te 4) Zbirku pjesama *Stran sna* Rajke Jurdana-Šepić, u uređivanju Lj. Stefanovića u 500 primjeraka, te d) **2005. godine:** 1) reprint *Čakavsko-primorske pjevanke* I. M. Ronjgova u nakladi od 500 primjeraka, 2) reprint *Staroslavenske mise* D. Prašelja u 300 primjeraka, 3) reprint *Dječjih radosti* (klavirske minijature) I. M. Ronjgova u nakladi od 300 primjeraka, 4) Zbirku učeničkih radova *Čakavčići pul Ronjgi* s 500 učeničkih radova na čakavštini u 500 primjeraka (urednica: Marija Trinajstić), te 5) *Zapise nabožnih pjesama sjevernog Jadrana* I. M. Ronjgova u nakladi od 300 primjeraka (priredila Marija Riman).

Dana 13. lipnja 2003. Ustanova je ugostila peti *Susret Ča i Kaj – glazbeno stvaralaštvo* Čakavskog sabora i Kajkavskog spravišča.

2.18. Katedra Čakavskog sabora *Ljubo Pavešić Škrljevo*

Katedra Čakavskog sabora *Ljubo Pavešić* u Škrljevu osnovana je 2001. godine. Bavi se proučavanjem i istraživanjem kulturalno-povijesnog razvoja primorja, unapređivanjem zavičajne kulture i očuvanjem čakavskog govora. Tê svoje djelatnosti ostvaruje kroz raznovrsne programe i projekte od kojih su neki inovirani ili pokrenuti na

prijelazu iz ovog u iduće izvještajno razdoblje. Kao ilustraciju rada ove Katedre navodimo njezine aktivnosti tijekom 2004. i 2005. godine.

- Za 2004. godinu izdvajamo: 1) Posjet prijateljskoj Katedri Čakavskog sabora u Kostreni (18. travnja), kad se Katedra Kostrenjanima, u okviru večeri *Kamik i ča su kot brat i sestra*, predstavila izložbom skulptura Tomislava Pavletića, kipara iz Sv. Kuzma, stihovima svojih pjesnika, kratkim igrokazom Kulturno-umjetničkog društva *Žažara* iz Zlobina, programom KUD-a *E. Kumičić* iz Križišća i glasom Alana Polića, 2) Drugi susret učenika – predstavnika 14 osnovnih škola Primorsko-goranske županije (s nastavnicima – njih preko 150), koji je pod geslom *Već ćemo se poznat i z svojih štimat* održan 4. lipnja u Osnovnoj školi Dražice – Jelenje u cilju njegovanja materinjeg jezika, upoznavanja običaja i znamenitosti kraja domaćina, te druženja i razvijanja prijateljstva među učenicima i nastavnicima, 3) Predstavljanje monografije *Bakaračke tunere* Antona Barbića-Ružića (urednica Radmila Toić) u Bakarcu 28. lipnja; knjiga je opremljena nizom originalnih fotografija Bakarca, slika i crteža, ribarskih karata, grafičkih prikaza i slično, a posebnost joj je tunerski rječnik s tumačenjem 126 čakavskih (ribarskih) izraza; predstavljanje je popraćeno prikazivanjem dva dokumentarna filma o izlovu tuna u Bakracu; 4) Drugi susret gradova potpisnika Vinodolskog zakona, koji je pod nazivom *Devet je biseri i deseti j'un* održan 17. srpnja 2004. na ljetnoj pozornici u Bribiru, 5) Organizaciju gostovanja opatijske Katedre va gradu Bakru z večeri poezije (srpanj) u manifestaciji *Margaretino leto*, 6) Gostovanje u Grobniku (8. listopada, za vrijeme *Grobničke jeseni*)... *aš sused susedu more bit više leh brat*, kad se Katedra Grobničanima predstavila svojim programima, 7) Ugošćenje Upravnog odbora Čakavskog sabora 27. studenog 2004., 8) Treći susret ČA – KAJ – ŠTO u Donjoj Stubici (18. prosinca), kad je Katedra svoje prijatelje iz *Kavkavijane*, pred Božić, darivala izložbom slika Vinka Dubravića i prigodnim programom, te 9) razne druge manifestacije.

- Tijekom 2005. godine Katedra Čakavskog sabora *Ljubo Pavešić* je: 1) Kompletirala hreljinske nošnje, 2) Izradila frankopansku zastavu, 3) Prikupila, te započela s čitanjem, prijepisom i lekturom pisane ostavštine novinara i književnika Frana Pavešića-Šantinoga iz Krasice, 4) Objavila i promovirala zbirku pjesama *B .V. Golubice* na Praputnjaku, 5) Organizirala i realizirala stručno-znanstveni skup u Bakru, kao uvod u arheološka istraživanja pretpovijesnih liburnijskih gradina u okolici Bakra (očišćena je i

markirana staza do gradine Sopalj), 6) Održala susret sa članovima Društva za promicanje i čuvanje kajkavske baštine *Kajkavijana* iz Stubice i s Etnografskom udrugom *Sv. Juraj* iz Liča – *ČA-KAJ-ŠTO – zbližavanje gora, bregi i mora*), 7) Pripremila, organizirala i lipnja 2005. u Kraljevici održala Susret školske djece pod geslom *Već ćemo se poznati i z svojih štimita*, te 8) Uredila prostorije Katedre (1.faza – nabavljeno 20 stolica, uveden telefon, fax).

- U okviru svojih nakladničkih nastojanja, ova Katedra je (od 2002. do 2005. godine): 1) Objavila knjigu *Žena s piketa* Marine Tijan-Hajdinić (na hreljinskoj čakavici – 2002.), 2) Objavila knjigu *Lipi kraju moj* Mirjane Bobuš (na kraljevičkoj čakavštini – 2002.), te 3) Objavila i predstavila već spomenutu knjigu *Bakaračke tunere* Antuna Ružića-Barbića u 800 primjeraka (2004.).

2.19. Katedra Čakavskog sabora Zagreb

Katedra Čakavskog sabora *Društvo Istrana* u Zagrebu, kao udruga ponovno utemeljena 1990., nastavlja tradicije prethodnih, koje su osnivali istarski emigranti u Zagrebu od dvadesetih godina prošloga stoljeća ili nakon Drugog svjetskog rata – Istrani u Zagrebu, i koja su djelovala različitim intenzitetom i uspjehom, zavisno o povijesno-političkim, društvenim i drugim uvjetima. Današnje *Društvo Istrana* (Katedra Čakavskog sabora) u Zagrebu djeluje sa svrhom baštinjenja i njegovanja zavičajnosti, domaće beside, te u svrhu donošenja duha Istre u Zagreb i donošenja duha zagrebačkih Istrana u zavičaj.

Tijekom 2005. godine ova je Katedra svoj rad i aktivnosti usmjeravala na samostalno organiziranje promocija raznih izdavačkih ili drugih pothvata u kulturi (tri susreta), na pozivanje i okupljanje svojih članova na raznim kulturnim događajima i zbivanjima u Zagrebu u organizaciji drugih udruga ili subjekata (tri susreta), te, treće, na izdavački pothvat: zajedno s *Bračom Hrvatskog Zmaja* Katedra je 2005. objavila pretisak kapitalne knjige *Povijest Istre* Dane Grubera i Vjekoslava Spinčića (iz 1924.), opremljen prigodnim predgovorom i upotpunjen ilustracijama. U sjedištu Čakavskog sabora u Čakavskoj kući u Žminju, knjigu su 30. rujna 2005. predstavili Slavko Krajcar, Andrija Mutnjaković i Matija Salaj.

2.20. Katedra Čakavskog sabora Žminj

Katedra Čakavskog sabora Žminj – *Sabor čakavskog pjesništva*, u okviru svojih glavnih programskih zadaća, u izvještajnom razdoblju je:

1) **2002. godine:** pripremila i organizirala, te u suradnji s *Modrom lastom* iz Zagreba početkom lipnja realizirala XXXIV. *Sabor čakavskog pjesništva* (proveden je tradicionalni natječaj *Di ča slaje zvoni*, te u sunakladi sa *Školskom knjigom* izdana zbirka *Kako ča zvoni va Žminje 2002.* s radovima mladih pjesnika – sudionika natječaja);

2) **2003. godine:** a) pripremila, organizirala i 1. lipnja realizirala XXXV. *Sabor čakavskog pjesništva*, te s *Modrom lastom* iz Zagreba provela natječaj *Di ča slaje zvoni*, u kojem je sudjelovala 41 škola (Split, Trogir, Vodice, Hrvatsko primorje, Rijeka, Istra, kajkavci iz Zlatara, mladi pjesnici iz Cerknika) sa 189 mladih autora i sa 241 pjesmom; najbolje pjesme Katedra je u suizdanju sa *Školskom knjigom* iz Zagreba objavila u ediciji *Kako ča zvoni va Žminje 2003.* (u 500 primjeraka), b) 28.kolovoza u Žminju, uz sudjelovanje klape *Roč* i uz prisutstvo 150 posjetitelja, promovirala zbirku čakavskih pjesama *Svitlost u kaplji rose* pjesnikinje Marije Maretić;

3) **2004. godine:** a) pripremila i realizirala XXXVI. *Sabor čakavskog pjesništva* (5. i 6.lipnja), b) osnovala i 5. lipnja održala sjednicu Stručnog savjeta za pripremu i realizaciju projekta *Knjiga o Žminju* (pa će se travnja 2005. na tu temu, u organizaciji Katedre, održati znanstveni skup *Žminj i Žminjština*, koji će biti osnovom za pripremu knjige pod istim nazivom), c) pripremila i realizirala predstavljanje zbirke pjesama *Špah od sanj* Ane Orbanić, d) organizirala i 6. lipnja otvorila izložbu skulptura *Pogled na dušu drveta* Vlade Pernića, e) realizirala program natjecanja pjesnika i recitatora, f) održala Susret voditelja recitatorskih i literarnih družina na temu *Odnos prema dijalektu u nastavi danas* na kojem je predavanje održala dr.sc. Silvana Vranić s Filozofskoga fakulteta u Rijeci, g) u suradnji sa Katedrom Čakavskog sabora Zagreb organizirala promociju knjige *Kunfina bilo ni* dr. Slavka Krajcara (29.rujna);

4) **2005. godine:** a) 22. siječnja održala promociju knjige *Ma je dušelo* Nevenke Erman (uz prigodnu izložbu slika pulske slikarice Dolores Vlašić), b) sa Čakavskim saborom suorganizirala predstavljanje zbirke pjesama *Tihi štajuni* Antuna Milovana, c)

22. i 23. travnja u Čakavskoj kući održala međunarodni stručno-znanstveni skup *Žminj i Žminjščina* (podneseno dvadesetak referata), d) suorganizirala promociju knjige *Okovi slobode* Maura Dujmovića, te e) pripremila te 11. i 12. lipnja realizirala XXXVII. Sabor čakavskog pjesništva (na natječaj *Di ča slaje zvoni* prijavile su se 42 škole odnosno 170 autora s 222 rada, a Povjerenstvo je za nastup odabralo 59 pjesama koje su objavljene u ediciji *Kako ča zvoni va Žminje 2005.*, predstavljen je časopis *Geminianum*, održana je pjesnička večer, realizirano je natjecanje mladih pjesnika i recitatora *Di ča slaje zvoni* i program *Praznik našega zajika* uz sudjelovanje sopelaša i Dječjeg zbora *Zaro* iz Pule...).

5) U okviru izdavačke djelatnosti objavila: a) spomenutu zbirku pjesama *Hćeri Evine* Nade Galant (2003.) u sunakladi s izdavačkom kućom MD iz Zagreba (500 primjeraka), b) spomenutu ediciju *Kako ča zvoni va Žminje* u sunakladi sa Školskom knjigom iz Zagreba (2002., 2003., 2004. i 2005. u nakladi od po 400 do 500 primjeraka), c) zbirku pjesama *Špah od sanj* Ane Orbanić (2004.) i zbirku pjesama *Kunfina bilo ni* Slavka Krajcara (2004.), te d) zbirku pjesama *Ma je dušelo* Nevenke Erman (2005.); u pripremi je Zbornik (monografija) *Žminj i Žminjščina*.

Od 2001. godine pri Pučkom otvorenom učilištu u Pazinu, pod pokroviteljstvom Grada Pazina i Istarske županije, tijekom travnja ili svibnja, održava se *Mali kanat – Susret* pjevačkih zborova djece i mladeži s područja Istarske i Primorsko-goranske županije. *Mali kanat* promiče i njeguje zbarsko pjevanje na čakavskom izričaju i na istarskoj ljestvici. 2005. godine održan je peti Susret na kojemu je predstavljena i edicija *Istarske zbarske pjesme za djecu i mladež a cappella i uz glasovir* Đeni Dekleva-Radaković, tiskane u 500 primjeraka.

3. IZDAVAČKA DJELATNOST ČAKAVSKOG SABORA

Izdavačka djelatnost predstavlja jednu od bitnih djelatnosti i aktivnosti Čakavskog sabora i njegovih Katedri. Biblioteka *Istra kroz stoljeća* u toj djelatnosti (programu) svakako zauzima središnje i magistralno mjesto. Nažalost u periodu od 1990. (kad je izišlo X. kolo tê edicije u šest tomova) do 2003. ta je biblioteka, uslijed raznih okolnosti i

uvjeta, bila prestala izlaziti. Njezino ponovno izlaženje opet je jače aktualizirano nakon 2000. godine. Na aktivnosti Čakavskog sabora u vezi s time i inače na aktivnosti u vezi s njegovom izdavačkom djelatnošću, uključujući i izdavačku djelatnost Katedri, ukratko ćemo se osvrnuti u ovome dijelu Izvještaja. Tako je:

1) Na sjednici Upravnog odbora 4. listopada 2002. u Grobniku imenovano *Vijeće urednika* Čakavskog sabora, koje će, na osnovi dugoročnih izdavačkih projekata i programa, pripremati operativne planove edicije *Istra kroz stoljeća* i drugih izdanja Čakavskog sabora;

2) S *Arsenal-designom, d.o.o.* iz Pule 14. ožujka 2003. zaključen Ugovor o preuzimanju poslova izvršnog nakladnika edicije *Istra kroz stoljeća*;

3) Na kolokviju 18. prosinca 2003. godine u Opatiji, u povodu 90-godišnjice rođenja akademika Andre Mohorovičića, predstavljena njegova knjiga *Istarski limes* (u dva toma), kao prva knjiga XI. kola *Istra kroz stoljeća*;

4) XI. kolo *Istre kroz stoljeća* u četiri knjige (*Istarski limes* I – II A. Mohorovičića, *Crlenica i gromača* Marija Schiavata, *Sliparija* Milana Rakovca) predstavljeno javnosti 3. travnja 2004. u Žminju, zatim u Multimedijalnom centru *Luka* u Puli, u Gradu Vodnjanu, u Novigradu, te – krajem 2004. u Novinarskom domu u Zagrebu;

5) Čakavski sabor (2003.) sudjelovao s Istarskim ogrankom Društva hrvatskih književnika u izdavanju knjige *Zvijezde nad Gočanom* Stjepana Vukušića (koja je javnosti predstavljena u Čakavskoj kući u Žminju krajem listopada 2003., a zatim u knjižnici *Castropola* u Puli), a sa *Sv. Germanom* iz Pule (2005.) - u izdanju knjige čakavskih pjesama *Tihi štajuni* Antuna Milovana (koja je promovirana 16. travnja 2005. u Čakavskoj kući u Žminju, a potom i u Pazinu);

6) Na *Sajmu knjiga* u Puli Čakavski sabor: a) prvi put sudjelovao od 3. do 13. prosinca 2003. (sa četrdesetak svojih naslova i naslova Katedre Pazin, Grobnik, Ronjgi, Škrljevo, Kostrena, Otočac i Žminj), b) drugi put od 2. do 11. prosinca 2004., kad su objedinjenim programom nastupili Čakavski sabor (XI. kolo *Istre kroz stoljeća* i *Zlatna lira čakavska*) i Katedre iz Pazina, Otočca, Opatije, Škrljeva, Žminja, Pinezići i Zagreba), treći put od 1. do 10. prosinca 2005., kad su svoje knjige izložili Čakavski sabor, Katedra Pazin, Katedra Žminj i Katedra Zagreb;

7) Tijekom 2003., 2004. i 2005. obavljeno više razgovora i kontakata u Istarskoj županiji, Ministarstvu kulture, te u pojedinim Gradovima i Općinama Istarske i Primorsko-goranske županije u vezi s nakladničkim i drugim programima Čakavskog sabora odnosno u vezi s njihovim (su)financiranjem, dok se Čakavski sabor redovito i pravovremeno odazivao na *Javne pozive* Ministarstva kulture, Istarske županije, te nekih Gradova i Općina – za (su)financiranje svojih programa i projekata, odnosno na Natječaje za otkup knjiga;

8) Cjelokupna naklada XI. kola *Istre kroz stoljeća*, tiskana u dvije faze (prema narudžbama i prema osiguranju sredstava), uspješno plasirana, nešto putem pretplate i narudžbenica, a nešto putem otkupa (npr. na temelju otkupa, prema uputama i adresaru Ministarstva kulture, po 100 primjeraka svake knjige iz XI. kola *Istra kroz stoljeća*, dostavljeno je krajnjim korisnicima – knjižnicama diljem Hrvatske);

9) Na VII. Međunarodnom susretu nakladnika u Pazinu 2004., nakon izvršene prijave na pozivni natječaj i rada Povjerenstva za nagrade toga Susreta, knjiga *Crlenica i Gromače* Marija Schiavata iz XI. kola IKS-a, dobila autorsku nagradu koju osigurava Istarska županija;

10) Nakon više stručnih konzultacija i priprema, utvrđen plan *XII. kola Istra kroz stoljeća* u pet knjiga odnosno u šest tomova: 1) *Blagoslov barke* (izbor poezije i proze na standardu i na čakavskom izričaju) Danijela Načinovića, 2) *Zamjetne prolaznosti* (antologijska zbirka pripovijesti u prijevodu Igora Grbića) Nelide Milani Kruljac, 3) *Arheološki tekstovi* (monografski izbor) Antuna Gnirsa, 4) *Istarske glazbene teme i portreti* (sabrane studije o glazbenom životu Istre od XVI. do XIX.stoljeća) Ivana Cavallinija, te 5) *Obrambeni prsten grada I – II* (monografski katalog arhitekture Pule XIX. stoljeća Atilija Krizmanića); prve knjige ovoga kola, kako se predviđa, izići će u drugom dijelu 2006.godine.

O naporima koje su Katedre Čakavskog sabora tijekom ovog izvještajnog razdoblja ulagale u pripremu i objavljivanje knjiga i drugih publikacija, te o rezultatima koje su u toj svojoj djelatnosti ostvarile, čitatelj ovoga Izvještaja naći će iscrpnije podatke u njegovoj drugoj glavi, u točkama od 2.1 do 2.20, dakako (samo) za one Katedre koje su svoje (godišnje) Izvještaje o radu za period od 2002. do 2005. dostavile Tajništvu Čakavskog sabora, ako su u tim Izvještajima opisale svoju nakladničku djelatnost.

4. OSNIVANJE NOVIH KATEDRI, KOORDINACIJA I SURADNJA U ČAKAVSKOM SABORU

Neke od zadaća Čakavskog sabora tijekom proteklog izvještajnog razdoblja bile su: a) proširiti porodicu Čakavskog sabora osnivanjem novih Katedri (u skladu s njegovom programskom orijentacijom i temeljnim djelatnostima), b) unaprijediti koordinaciju unutar tê porodice, te c) ojačati i produbiti suradnju među Katedrama i Čakavskog sabora s drugim institucijama, udrugama i tijelima. U vezi s time u ovome Izvještaju treba zabilježiti:

1) Da je od 2003. do kraja 2005. godine osnovano i Čakavskom saboru pridruženo pet novih Katedri: 1) Katedra Čakavskog sabora Pinezići, otok Krk (travanj 2003.), koja se, već od ranije (kao Udruženje sopaca otoka Krka) bavi njegovanjem, očuvanjem, vrednovanjem i prezentiranjem narodne Krčke *sopnje* i arhaičnog, dvoglasnog, netemperiranog *pjevanja*, te edukacijom mladih sopaca i pjevača), 2) Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga (lipanj – srpanj 2003.), koja se u okviru svoje razgranate djelatnosti bavi proučavanjem, zaštitom i vrednovanjem arhitektonsko-graditeljske i prirodne baštine, čakavskog jezika, glagoljice i povijesti, te unapređivanjem kulturnog turizma na svome području, 3) Katedra Čakavskog sabora za glazbu Novigrad (Cattedra del sabor ciacavo per la musica – Cittanova – svibanj 2004.), koja se bavi izučavanjem, znanstveno-stručnim istraživanjem, valoriziranjem i afirmiranjem glazbe istarskog poluotoka, 4) Katedra Čakavskog sabora Kornić, otok Krk (lipanj 2004.), koja se bavi vrednovanjem, izučavanjem, očuvanjem i prezentacijom glagoljaške, graditeljske, arhitektonske i etnografske baštine i drugim kulturnim programima, te 5) obnovljena Katedra Čakavskog sabora *Susreti na dragom kamenu* u Raku (rujan 2005.). Početkom 2006. godine (5. ožujka) u Modrušu osnovana je i Katedra Čakavskog sabora Modruše;

2) Da je radi bolje koordinacije rada i aktivnosti među Katedrama, radi međusobnog upoznavanja njihovih programa, rezultata, aktivista i volontera, te radi boljeg upoznavanja kulturno-povijesnih osobitosti područja na kojima pojedine Katedre

djeluju – i u proteklom mandatu nastavljena ranija praksa održavanja sjednica tijela Čakavskog sabora (Upravnog odbora i Skupštine) svaki put u sjedištu (neke) druge Katedre (kao što je opisano u prvoj glavi ovoga Izvještaja);

3) Da su mnoge Katedre uspostavile međusobnu sadržajnu i uspješnu suradnju (npr. Cres – Lošinj – Mošćenička Draga, Cres-Lošinj – Ronjgi, Ronjgi – Opatija – Škrljevo, Kostrena – Škrljevo, Kostrena – Mošćenička Draga, Škrljevo – Ronjgi, Klana – Ronjgi, Grobnik – Škrljevo, Grobnik – Kostrena, Pinezići – Ronjgi, Grobnik – Žminj, Kostrena – Žminj i slično), te, u pravilu, odnose suradnje s pripadajućim Općinama (npr. Mošćenička Draga, Klana, Viškovo, Marčana, Čavle, Kostrena, Žminj...), Gradovima (npr. Buzet, Krk, Labin, Poreč, Novigrad, Pula...), ustanovama, mjesnim odborima i odgovarajućim udrugama na svome području;

4) Da su uspješno održani *četvrti* i *peti* Susret Čakavskog sabora i Kajkavskog spravišća: na *četvrtom* Susretu od 22. do 23. listopada 2002. u Zagrebu i u Varaždinu, u povodu 30. obljetnice suradnje, a uoči 30. obljetnice Kajkavskog spravišća i 35. obljetnice časopisa KAJ, na tiskovnoj je konferenciji predstavljen program dugoročne suradnje Čakavskog sabora i Kajkavskog spravišća pod naslovom ČA&KAJ: PROŽIMANJA I PERSPEKTIVE, dok su u *Susretu čakavske i kajkavske književne riječi* u Gradskoj knjižnici i čitaonici *Metel Ožegović* u Varaždinu sudjelovali čakavski i kajkavski književnici i novinari Boris Biletić, Vlado Pernić, Evelina Rudan, Vlasta Juretić, Marija Trinajstić, Mate Ćurić, Ernest Fišer, Ivo Kalinski, Zvonko Kovač, Božica Pažur, Denis Peričić i Tomislav Ribić; sudionike Susreta je idućeg dana primio Gradonačelnik Grada Varaždina – Ivan Čehok; na *petom* Susretu Čakavskog sabora i Kajkavskog spravišća ČA&KAJ: PROŽIMANJA I PERSPEKTIVE održanom u Opatiji, Ronjgima i Grobniku od 13. do 14. lipnja 2003. u organizaciji Čakavskog sabora i Katedre Čakavskog sabora Opatija: a) Gradonačelnik Grada Opatija Ranko Vlatković primio je sudionike Susreta u Vili Angiolini (na sâm Dan Grada Opatije – 13. lipnja); čakavskom su se poezijom i prozom predstavili Cvjetana Miletić, Vlasta Juretić, Amir Muzur, Damir Sirnik, Marija Trinajstić i Ivanka Glogović-Klarić, a kajkavskom – Božica Jelušić, Ernest Fišer, Zvonko Kovač, Božica Pažur i Ivan Kutnjak; sudionike je u ime Čakavskog sabora pozdravio njegov predsjednik Aleksa Ladavac, dok je petero kajkavskih pjesnika sažetim književno-kritičkim slovom predstavila Božica Pažur, b)

idućeg dana Susreta, dopodne, u Katedri Čakavskog sabora Ronjgi održan je *Okrugli stol ČA&KAJ: GLAZBENO STVARALAŠTVO*, u kojem su sudjelovali: Lovorka Ruck, Deni Dekleva-Radaković, Marija Rošćić i Božica Pažur, a popodne su sudionici Susreta posjetili Grad Grobnik, gdje ih je potpredsjednica Čakavskog sabora Vlasta Juretić u ime Katedre Čakavskog sabora Grobnišćine, uz prigodan program najmlađih glumaca tê Katedre, upoznala s desetogodišnjim radom i rezultatima rada Katedre Čakavskog sabora Grobnišćine; o programu *KAJ&ČA: PROŽIMANJA I PERSPEKTIVE*, uključujući *četvrti* i *peti* Susret, Kajkavsko spravišće je 2004.godine objavilo knjigu pod istim nazivom;

5) Da je 13. ožujka 2004. u koncertnoj dvorani Glazbene škole u Varaždinu u istom znaku (ČA – KAJ: prožimanja i perspektive), u povodu 100-obljetnice rođenja Drage Gervaisa, kao izniman umjetnički događaj realiziran čakavski glazbeno-poetski recital *Pod Učkom kućice bele* u izvođenju Riječkog oratorijskog zbora *Ivan Matetić Ronjgov* (pod ravnanjem maestra Dušana Prašelja) i čakavskih pjesnikinja Marije Trinajstić, Ivanke Klarić, Vlaste Sušan, Cvjetane Miletić i Zdravke Žeželić-Alić;

6) Da je od 21. do 24. ožujka 2003., uz organizacijsku potporu Čakavskog sabora i njegovih Katedri iz Buzeta, Roča, Poreča i Žminja, po *istarskim šternama*, gostovalo *40. Goranovo proljeće* (u Buzetu, Vižinadi, Hekima, Pazinu, Sv.Petru u Šumi); u prigodnom programu i okupljanju u Žminju tim je povodom sudjelovalo pedesetak sudionika Goranove karavane, gostiju i građana.

7) Da je dodjeljivanjem nagrade *Ljubo Pavešić* za najbolji čakavski tekst uglazbljen i izveden na Festivalu *Melodije Istre i Kvarnera* – nastavljena ranija suradnja s tim Festivalom: 2002.godine Nagrada *Ljubo Pavešić* uručena je Vlasti Juretić za pjesmu *Večeri boje naranče*, 2003. – Dušku Jeličiću za tekst pjesme *Pustil sam ti trag*, 2004. – Danijelu Načinoviću za pjesmu *A grojze zori*, 2005. – opet Vlasti Juretić za pjesmu *Pisma soli*, a 2006. opet Dušku Jeličiću za pjesmu *Moji škoji*;

8) Da je krajem 2002. godine, u skladu s Ugovorom između Istarske županije, Čakavskog sabora, Općine Žminj i Gradske knjižnice i čitaonice Pula, te skladu s Ugovorom između Čakavskog sabora i Gradske knjižnice i čitaonice Pula – u Tajništvu Čakavskog sabora u Žminju, u radnom odnosu s pola radnog vremena, angažirana

administrativna tajnica, čime je ostvarena ranija zamisao o djelomičnoj profesionalizaciji uredskih i administrativnih poslova Čakavskog sabora.

Radi bolje međusobne informiranosti i koordinacije unutar porodice Čakavskog sabora, te radi prikladnijeg i potpunijeg informiranja nadležnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanova i javnosti o programima, projektima i djelatnostima Čakavskog sabora i njegovih Katedri, krajem 2005. godine, uz obilježavanje 35. godišnjice Čakavskog sabora, objavljena je brošura *ČAKAVSKI SABOR 2003.- 2005.*, u kojoj su, osim prigodnog teksta *U povodu 30. obljetnice Čakavskog sabora*, tiskani: 1) Izvještaj o radu Čakavskog sabora za 2003. godinu, 2) Izvještaj o radu Čakavskog sabora za 2004. godinu 3) Program rada Čakavskog sabora za 2005. godinu, 4) Statut Čakavskog sabora (s dopunama iz 2003. godine), te 5) Pravila o priznanjima Čakavskog sabora (prihvaćena 29. listopada 2005. godine). Nakon sličnih brošura iz 2000. godine (*Čakavski sabor 1970. – 2000.*) i 2002. (*Čakavski sabor 1998. – 2002.*), to je treća edicija te vrste, koje osim izvještajnog i informativnog imaju i dokumentacijski karakter.

5. OBILJEŽAVANJE OBLJETNICA LIČNOSTI I DOGAĐAJA

Čakavski sabor i njegove Katedre, ne bez razloga, posebnu pažnju, kao što se već moglo uočiti iz teksta ovog Izvještaja, posvećuju obilježavanju obljetnica rođenja ili smrti određenih ličnosti (pisaca, pjesnika, glazbenika ili drugih umjetnika, znanstvenika i stvaratelja) koje su svojim djelom bitno obilježile nacionalnu kulturu ili pak prostor i vrijeme u kojima su živjele i stvarale, te obilježavanju pojedinih događaja, koji su suštinski ili prijelomno utkani u njihove kulturne prostore. Neke od važnijih takvih (obilježenih ili proslavljenih) obljetnica tijekom izvještajnog razdoblja ovdje ćemo i taksativno navesti. Najprije za razinu Čakavskog sabora.

1) U organizaciji i suradnji Čakavskog sabora i Katedre Čakavskog sabora Opatija, u Opatiji je, u Vili Angiolini, 12. prosinca 2003. svečano obilježena 90. godišnjica rođenja arhitekta, povjesničara umjetnosti, akademika i nekadašnjeg predsjednika Čakavskog sabora – Andre Mohorovičića. Osim prigodnog *Kolokvija* o njegovom životu, djelu i doprinosu proučavanju i vrednovanju hrvatske arhitektonske

baštine Istre i Kvarnerskih otoka, u kojem su sudjelovali Veseljko Velčić, Andrija Mutnjaković, Slobodan Kaštela i Aleksa Ladavac, tom je prigodom predstavljena i knjiga *Istarski limes* (I,II) Andre Mohorovičića iz XI. kola *Istre kroz stoljeća*;

2) Nakon Trećeg muzikološkog skupa *Iz istarske glazbene riznice*, koji je u spomen Slavku Zlatiću, dirigentu, skladatelju i nekadašnjem potpredsjedniku Čakavskog sabora, održan u Novigradu i Grožnjanu od 20. do 21. rujna 2002., 10-godišnjica njegove smrti obilježena je *Kolokvijem* u organizaciji Katedre Čakavskog sabora Poreč i Čakavskog sabora početkom lipnja 2003. godine u Zavičajnom muzeju Poreč. Na *Kolokviju* je o životu, djelu te glazbenom i kulturološkom doprinosu Slavka Zlatića govorilo više renomiranih stručnjaka. Kolokvij je bio popraćen prigodnom izložbom osobnih Zlatićevih predmeta i razne njegove dokumentacije te prigodnim programom. Na groblju u Bermu je 27. listopada 2003. u organizaciji Čakavskog sabora održana komemoracija Slavku Zlatiću. 2004. godine je u nakladi Pučkog otvorenog učilišta i Katedre Čakavskog sabora za glazbu – Novigrad izišla knjiga (Zbornik) *Glazbeno obrazovanje u Istri tijekom stoljeća – u spomen Slavku Zlatiću* u 500 primjeraka u uređivanju Ivane Paule Gortan-Carlin, predsjednice Katedre Čakavskog sabora Novigrad (s radovima izloženim na Trećem muzikološkom skupu 2002. godine).

3) U Zagrebu je veljače 2003., promocijom četvrtog izdanja njegova romana *Tijesna zemlja*, obilježena 40.godišnjica smrti Mije Mirkovića, ekonomiste, čakavskog pjesnika i književnika.

4) O petoj obljetnici smrti žminjskog pjesnika, profesora, te ravnatelja Sveučilišne knjižnice u Puli – Mihe Debeljuha, autora više radova o knjižnicama i o rukopisnoj građi, priređivača rječnika vodnjanskoga govora i autora čakavske zbirke pjesama *Na Križine*, Čakavski sabor je u suradnji s Općinom Žminj u Čakavskoj kući u Žminju 26. ožujka 2004. održao *Sjećanje* (govorili su: Aleksa Ladavac, Danijel Načinović i Ivica Pilat), te komemoraciju na grobu Mihe Debeljuha u Žminju (govorio je Anđelko Pucić).

5) U Istarskom narodnom kazalištu u Puli je 26. studenog 2005., nakon uspješno održanog *XXXI. Susreta na dragom kamenu* u Raklju, posebnim programom svečano obilježena 35. godišnjica Čakavskog sabora i 125. godišnjica rođenja Ivana Matetića Ronjgova. Osim uvodnog govora predsjednika Čakavskog sabora Alekse Ladavca, pozdravnih riječi gostiju i prigodnog kulturno-umjetničkog programa, na toj je svečanosti

uručena Plaketa *Marulić* akademiku Milanu Mogušu, te (po prvi put) Nagrada *Mate Balota* (Istarskoj županiji) i obznanjen dobitnik Nagrade *Ivan Matetić Ronjgov* (maestro Dušan Prašelj).

Katedre Čakavskog sabora također su tijekom prošlog izvještajnog razdoblja značajnu pažnju posvećivale obilježavanju pojedinih ličnosti i događaja. Radi ilustracije navodimo neke od tih ličnosti odnosno događaja (po Katedrama).

1) Referatom dr. Alojza Jembriha o Josipu Voltiću i o njegovom trojezičnom *Ričoslovniku iliričkoga, italijanskoga i nimačkoga jezika* (2003. u Buzetu) obilježena je u toj Katedri 200. obljetnica toga prvoga hrvatskoga leksikografskog izdanja XIX.stoljeća, dok su glavnim sklopom referata na *Buzetskim danima* 2004. godine obilježeni prvi spomen imena Buzet (*Pinguentum*) i Rižanska skupština (804.).

2) Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine 2003. je raznovrsnim kulturno-umjetničkim, izdavačkim i drugim programima u Rijeci i na Grobnišćini obilježila 10. godišnjicu svoga uspješnoga rada, a 2005. godine, zajedno s drugim sudionicima – *900 godina grobničke župe*, o čemu je izdala i *Grobnički zbornik* (kao šestu knjigu posebnih izdanja) u 500 primjeraka.

3) U Klani, u velikoj mjeri zahvaljujući tamošnjoj Katedri Čakavskog sabora, 2002. godine obilježena je 150. godišnjica rođenja dr. Matka Laginje, 2003. – 10. godišnjica rada i aktivnosti Katedre i 160.godišnjica Osnovne škole u Klani, 2004. – 100. godišnjice rođenja Drage Gervaisa, a 2005. – 100. godišnjica rođenja i 20. godišnjica smrti klanjskog skladatelja Jerolima Gržinčića (više o tomu pod 2.4. ovoga Izvještaja).

4) Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga svakog 2.veljače, zajedno s Općinom Mošćenička Draga, obilježava *Kandeloru* kao povijesni Dan tê Općine; lipnja 2004. raznovrsnim je programima i aktivnostima obilježila 20. godišnjicu Muzejske zbirke Mošćenice, a 24. i 25. travnja 2005. *Okruglim stolom* i promocijom Zbornika – 2 - 60. godišnjicu iskrcavanja dalmatinskih brigada na plaže Brseča i Mošćeničke Drage.

5) U Novigradu je, kao što je već navedeno, 2002.godine, znanstveno-muzikološkim skupom *Iz istarske glazbene riznice* i Zbornikom posvećenim Slavku Zlatiću (2004.) – obilježena 10. godišnjica smrti Slavka Zlatića, a 2004. godine,

znanstveno-muzikološkim skupom u Pazinu i Novigradu, te izložbama i koncertom – 100. godišnjica rođenja Pazinca Luigija Dallapiccole. U povodu 125. godišnjice rođenja I. M. Ronjgova Katedra Čakavskog sabora Novigrad u suradnji s tamošnjim Pučkim otvorenim učilištem, 29. studenog 2005. organizirala je u Novigradu *Večer u spomen Ivanu Matetiću Ronjgovu*.

6) *Novljansko kolo* je 2004. u povodu 300.godišnjice rođenja A. K. Miošića nastupila na Smotri u Metkoviću (na poziv organizatora Smotre), te sudjelovala u opremanju izložbe o fra A. K. Miošiću u Zagrebu (s dva sačuvana vrlo stara primjerka Kačićeve *Pjesmarice*).

7) Znanstvenim skupom *Pazinski memorijal* Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre – Pazin redovito se prisjeća pazinskih rujanskih odluka iz 1943., a *Pazinski memorijal* 2003.godine bio je dijelom referata i posvećen 60-toj obljetnici tih odluka. Slično tomu, *Pazinskim memorijalom* 2004. obilježena je 50.godišnjica *Londonskog memoranduma*.

8) Katedra Čakavskog sabora Pinezići (Udruženje sopaca otoka Krka), 2005. aktivno je sudjelovala u obilježavanju 70.godišnjice Krčkog festivala folkloru 18. i 19. lipnja. Njezin tajnik Ivan Pavačić, uredio je tim povodom ediciju *Krčki festival 1935. – 2005.*, koja je 2005. izišla u 1200 primjeraka u nakladi Centra za kulturu Grada Krka i Grada Krka.

9) Tijekom XXXI. *Našeg kanta* u Poreču 2003.godine, kao što je već navedeno, s više je manifestacija obilježena 10.godišnjica smrti Slavka Zlatića, a tijekom XXXIII. *Našeg kanta* 2005.godine – 125.godišnjica rođenja Ivana Matetića Ronjgova.

10) Katedra Čakavskog sabora Ronjgi (Ustanova Ivan Matetić Ronjgov) tradicionalno, svake godine, dio svojih programa (pogovora, susreta, izdanja, gostovanja, sijela...) posvećuje pojedinim značajnim ličnostima i kulturno-povijesnim događajima. Tako su *XII. Matetićeve dani* i *XXIV. Proljeće u Ronjgima* (2002.) bili posvećeni Vjekoslavu Gržiniću povodom 70.godišnjice njegova rođenja, *XXV. Proljeće u Ronjgima* (2003.) – pjesniku Zoranu Kompanjetu, a većina programa i manifestacija 2005. godine – Ivanu Matetiću Ronjgovu. Tijekom 2003. godine realiziran je *Pogovor* o skladateljima Tihomilu Vidošiću i Ivani Lang, a 2004., u sklopu *Zajčevih dana* – folkloristima

Nedjeljku Karabajiću i Vladimiru Fajdetiću. /Detaljnije o tomu čitatelj ovoga Izvještaja može naći pod točkom 2.17. Izvještaja /.

6. NAGRADE I PRIZNANJA

1) I tijekom proteklog izvještajnog razdoblja Čakavski je sabor nastavio posvećivati primjerenu pažnju dodjeljivanju nagrada odnosno priznanja. Tako je 1.lipnja 2002. godine, na sjednici izvještajno-izborne Skupštine u Žminju, Plaketa *MARULIĆ*, kao najviše priznanje Čakavskog sabora, na osnovi Odluke Upravnog odbora u Malom Lošinj od 17.studenog 2001., dodijeljena akademiku Luji Margetiću iz Rijeke, etnomuzikologu i glazbenom uredniku Radiopostaje Pula – Renatu Perniću, te dirigentu i skladatelju, maestru Nelli Milottiju iz Pule. 26.studenog 2005. godine, na svečanosti u povodu 35. godišnjice Čakavskog sabora i 125 godišnjice rođenja Ivana Matetića Ronjgova u Istarskom narodnom kazalištu u Puli, na osnovi Odluke Upravnog odbora Čakavskog sabora od 29.listopada 2005. u Grobniku, Plaketa *MARULIĆ* dodijeljena je akademiku Milanu Mogušu iz Zagreba.

Pravilima o priznanjima Čakavskog sabora, koja je donijela Skupština Čakavskog sabora 29.listopada 2005. u Grobniku, osim za dodjeljivanje Plakete *MARULIĆ*, uređeni su razlozi, način i postupak za dodjeljivanje Povelje *ZVANE ČRNJA*, te *Zahvalnice* Čakavskog sabora, a uređeni su i uvjeti, načini i postupak za dodjeljivanje Nagrade *MATE BALOTA* i Nagrade *IVAN MATETIĆ RONJGOV*, koje će Čakavski sabor dodjeljivati u suradnji sa Katedrom *Susreti na dragom kamenu* u Raklju. Navedenim su Pravilima uređeni i uvjeti za dodjeljivanje Nagrade *LJUBO PAVEŠIĆ*, koju Čakavski sabor daje za najbolji čakavski tekst, uglazbljen i izveden na Festivalu *Melodije Istre i Kvarnera*.

Plaketa *MARULIĆ*, kao najviše priznanje Čakavskog sabora, dodjeljivat će se kao i dosadašnjih godina – pojedincima za životno djelo odnosno za iznimno kreativan doprinos i za posebno vrijedne rezultate postignute dugogodišnjim stvaralačkim radom i aktivnošću u nekom od znanstvenih, umjetničkih, stručnih ili kulturnih područja, te za poseban doprinos u vrednovanju i afirmiranju čakavske kulture.

Povelja *ZVANE ČRNJA* dodjeljivat će se pojedincima, ustanovama, udrugama ili drugim pravnim osobama i tijelima za svesrdan, ustrajan i kontinuiran dugogodišnji organizacijski rad i aktivnost odnosno za osobito zapažene i vrijedne rezultate ostvarene na promicanju i oživotvorivanju programskih ciljeva i temeljnih zadaća Čakavskog sabora.

Nagrada *MATE BALOTA* dodjeljivat će se autoru knjige za knjigu godine u Istri odnosno u istarsko-primorskom čakavskom području, odnosno nakladniku te knjige za najznačajniji nakladnički pothvat tê godine, a Nagrada *IVAN MATETIĆ RONJGOV* – skladatelju, izvoditelju ili dirigentu za najuspješniji glazbeni događaj, skladateljsko djelo, teorijski rad u području glazbe odnosno za glazbenu ili filmsku produkciju koji posebno doprinose očuvanju, proučavanju i promicanju autohtonog glazbenog izričaja na navedenom području.

Na osnovi Odluke Upravnog odbora Čakavskog sabora od 29.listopada 2005. u Grobniku, prva Nagrada *MATE BALOTA* dodijeljena je Istarskoj županiji za *Istarsku enciklopediju* na navedenoj svečanosti u Istarskom narodnom kazalištu u Puli 26.studenog 2005., a prva Nagrada *IVAN MATETIĆ RONJGOV* – dirigentu i skladatelju, maestru Dušanu Prašelj. Za dodjelu Povelje *ZVANE ČRNJA*, nakon donošenja spomenutih Pravila o priznanjima, obavljane su pripreme, pa i njezino dodjeljivanje treba očekivati uskoro.

Dobitnici Nagrade *LJUBO PAVEŠIĆ* u razdoblju od 2002. do 2006. godine navedeni su pod točkom 7. četvrte glave ovoga Izvještaja.

2. Pojedini aktivisti, volonteri i sudionici Katedri Čakavskog sabora ili Katedre sâme, tijekom su proteklog izvještajnog razdoblja, za svoje aktivnosti, doprinos i rezultate, također primili određene nagrade i priznanja. O tim nagradama i priznanjima navodimo podatke samo za one Katedre koje su ih dostavile središnjici Čakavskog sabora. Tako je: 1) Općina Klana 16.kolovoza 2005., na prijedlog Katedre Čakavskog sabora Klana, akademika Petra Strčića, dugogodišnjeg aktivnog suradnika tê Katedre, proglasila počasnim građaninom Općine Klana, 2) Općina Kostrena 2002. dodijelila Katedri Čakavskog sabora Kostrena – godišnju nagradu Općine Kostrena (za rezultate u kulturnim djelatnostima), a članovima te Katedre: a) Orfeu Tićcu – nagradu za životno

djelo, b) Vjekoslavu Bakašunu – nagradu za životno djelo, c) Branki Kržik-Longin – godišnju nagradu (za doprinos u kulturnoj djelatnosti), dok je Katja Šepić primila drugu nagradu *Drago Gervais* na natječaju za ruklovet pjesama *Rasparani oblak*, 3) Akademski kipar i slikar Josip Diminić iz Mediteranskog kiparskog simpozija, 2002. godine primio Premiju odnosno Plaketu HAZ-a na Trećem hrvatskom trijenalu crteža u Zagrebu, te otkupnu nagradu Grada Labina i Istarske županije na *osmim Labinskim uzletima likovnosti* (2004.), 4) Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga dodijelila prvu Povelju *Mošćenice – živi grad muzej* akademiku Luji Margetiću (za poseban doprinos istraživanju pravne povijesti Mošćenica) i drugu – dr.sc. Berislavu Pavišiću (za organiziranje Povijesnog dana Mošćenica i za doprinos u području izdavaštva), 5) David Kabalin, član Katedre čakavskog pjesništva u Ronjgima, kao što je već navedeno, 2005. dobio prestižnu Nagradu *Drage Gervais* Grada Rijeka, Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine – za izniman doprinos u području kulture, dobila Nagradu Općine Čavle, te 6) Maestro Dušan Prašelj, u povodu 125. godišnjice rođenja Ivana Matetića Ronjgova, 2005. primio Plaketu Društva hrvatskih skladatelja, te Nagradu I. M. Ronjgov Čakavskog sabora i Katedre Čakavskog sabora Rakalj.

7. OSTALI PROGRAMI I ČAKAVSKA KUĆA

Od do sada nespomenutih programa i aktivnosti realiziranih i provedenih u periodu od lipnja 2002. do kraja 2005. godine svakako treba navesti otvaranje Knjižnice u Žminju, međunarodni znanstveno-kulturološki skup *Boja zavičajnosti*, napore na osmišljavanju projekta *Čakavske akademije*, projekt *Spomen-sobe Zvana Črnje*, projekt *Čakavijana*, te nastojanja na opremanju prostora Čakavske kuće i postavljanju web-stranica Čakavskog sabora.

- Općinska knjižnica u Žminju (u prostorijama Čakavske kuće) u sastavu Gradske knjižnice i čitaonice u Puli, nakon višegodišnjih napora, svečano je otvorena uz Dan Općine Žminj – 28.rujna 2002. godine (na rođendan barda čakavske poezije – Mije Mirkovića). Na svečanosti su govorili: ministar kulture Antun Vujić, predsjednik Čakavskog sabora Aleksa Ladavac, Vilma Zohil u ime Odbora za osnivanje knjižnice u Žminju, Robert Matijašić u ime Poglavarstva Istarske županije, te Nela Načinović,

ravnateljica Gradske knjižnice i čitaonica Pula. Svojim se pismom sudionicima proslave obratio Slavko Krajcar, Žminjac u Zagrebu, koji je više godina ustrajno radio na realizaciji projekta Čakavske kuće i na realizaciji ovoga programa. Knjižnica je već tada imala oko 3000 knjiga, a osim s prostorom za odrasle korisnike raspolaže i s prostorom za djecu. Poseban njezin odjel u skrbi Čakavskog sabora čini *Čakavijana* (zbirka knjiga na čakavštini i o čakavštini) u kojoj su i donacije prof. Miha Debeljuha i dr. Josipa Ribarića. Realizaciju toga programa potpomogli su i poduprli Ministarstvo kulture, Istarska županija, Općina Žminj, Grad Pula, Čakavski sabor, Gradska knjižnica i čitaonica Pula, matična knjižničarska služba u Puli, te mnogi donatori i sponzori. Njezinim otvorenjem ostvaren je san mnogih Žminjaca, a i ideja Zvana Črnje, tadašnjeg Glavnog tajnika Čakavskog sabora, iz osamdesetih godina XX. stoljeća. Uskoro nakon njezinoga otvaranja, u Knjižnici je zaposlena Nada Galant, pjesnikinja i predsjednica Sabora čakavskog pjesništva u Žminju – na pola radnoga vremena, u skladu s ranije spomenutim Sporazumima.

- Znanstveno-kulturološki skup *Boja zavičajnosti*, u organizaciji Čakavskog sabora te pod pokroviteljstvom ministra kulture Antuna Vujića i župana Ivana Jakovčića, održan je od 15. do 17. svibnja 2003. u Žminju, Rovinju i Pazinu. U radu toga Skupa aktivno su sudjelovali: Josip Bratulić, Milan Rakovac, Dragutin Lučić, Danko Plevnik, Kim Mehmeti, Tomislav Ladan, Goran Filipi, Zvonko Maković, Libero Benussi, Lada Đuraković, Zdenka Weber, Sanja Kalopoš, Petar Strčić, Tanja Perić-Polonijo, Darko Dukovski, Krunoslav Ivanišin, Darja Radović-Mahečić, Vojteh Ravnikar, Gianluigi Secco, Marino Vocci, Ulderico Bernardi, Bojan Baskar, Dušan Prašelj i Josip Pino-Kuhar. Uz svečano otvaranje Skupa u Žminju 15. svibnja, otvorena je i izložba fotografija i skica *Svjetla i sjene zavičaja* Armina Holzera, Damjana Galea i Virgilija Giuricina. Iza Kaštela prikazana je i lutkarska predstava *Mirakul od lonca* Branka Lučića u režiji Jasmina Balenovića.

- Idući znanstveno-kulturološki skup *Boja zavičajnosti*, u organizaciji Čakavskog sabora i obnovljene Katedre *Susreti na dragom kamenu*, na temu *Istra multimuzikalna*, održan je 25. studenog 2005. u Raklju. Radove na tu temu izložilo je desetak znanstvenika i stručnjaka iz zemlje i inozemstva. Skup je obogaćen dodjelom novoutemeljenih nagrada za glazbeno stvaralaštvo i za autorstvo odnosno nakladništvo *Ivan Matetić Ronjgov*

odnosno *Mate Balota*. Idućeg dana, 26. studenog 2005., također u Raklju, održan je *Okrugli stol* na temu *Ljestvica koje nema*. U radu Kolokvija sudjelovalo je više meritornih sudionika. Program *Boja zavičajnosti* 2005. realiziran je i u ozračju 35. godišnjice Čakavskog sabora i 125. godišnjice rođenja Ivana Matetića Ronjgova (završnica u Istarskom narodnom kazalištu u Puli 26. studenog 2005. uveče).

- Nacrt projekta *Čakavske akademije*, nesumnjivo od suštinskog i magistralnog značenja za daljnje ostvarivanje ishodišnih ideja Čakavskog sabora u području čakavštine, tijekom 2005. godine raspravljan je na sjednicama Predsjedništva. No, s obzirom na to da za osmišljavanje i artikuliranje toga projekta do razine prijedloga (koji bi bio upućen Upravnom odboru) treba obaviti obimnije pripreme i više razgovora s raznim ustanovama i stručnjacima (koji bi aktivno surađivali u njegovu provođenju), te provesti određene organizacijske, materijalne i financijske pripreme, taj projekt do kraja proteklog izvještajnog razdoblja nije dogotovljen. Zato će se tim projektom trebati sustavnije i upornije pozabaviti u predstojećem razdoblju. U svakom slučaju, pripremljeni nacrt toga projekta predstavlja dobru osnovu za njegovu daljnju razradu, a potom i za praktičnu aplikaciju.

- Za uređenje spomen-sobe Zvana Črnje u Čakavskoj kući u Žminju, u vrijeme izrade ovoga Izvještaja obavljane su pripreme (idejno rješenje, eksponati, građa i drugo), pa treba očekivati da će 2006. biti započeta i realizacija toga projekta. Soba bi se zatim dovršavala postupno, u skladu s prihvaćenim idejnim rješenjem, te zavisno o raspoloživom gradivu, eksponatima i osiguranim financijskim sredstvima. Soba bi osim memorijalnog imala kulturološki i edukativni karakter.

- Za daljnje unapređivanje, bibliotečno sređivanje, upotpunjavanje i korištenje *Čakavijane*, kao knjižnične zbirke od naročitog značenja za Čakavski sabor i njegove projekte, dogovorena je izrada posebnog programa u 2006. godini, pa će se u skladu s tim programom nastaviti s nabavom knjiga i drugih publikacija za tu bibliotečnu jedinicu.

- U programu nabavljanja opreme, za prostorije Čakavskog sabora u Žminju 2004. su uglavnom iz sredstava Ministarstva kulture, osigurani jedno računalo s pisačem, digitalni fotoaparati i pedesetak sklopivih stolica, dok su 2002., također iz sredstava Ministarstva kulture, izvršena preostala plaćanja za realizaciju projekta Čakavske kuće. Pred realizacijom je nabava dijela konfiguracije audiovizualne i elektroničke tehnike i

opreme, koja bi trebala osiguravati učinkovitiju i suvremeniju prezentaciju pojedinih programa Čakavskog sabora.

- Početni portal s web-stranicama i popisom Katedri Čakavskog sabora, koji je 2003. otvoren na internetu, uskoro će biti zamijenjen novim, a osnovne informacije o djelatnostima, programima i manifestacijama Čakavskog sabora i njegovih Katedri bit će znatno proširene i upotpunjene, te potom – ažurirane.

Od javnih događanja i zbivanja - znanstvenih, kulturnih, obrazovnih, odgojnih i drugih, u Čakavskoj kući u Žminju, za proteklo izvještajno razdoblje, premda su neka u ovome Izvještaju već opisana, spomenut ćemo neka: ugošćenje *Goranovog proljeća* (III/03), otvaranje međunarodnog znanstveno-kulturološkog skupa *Boja zavičajnosti* (V/2003.), Sabor čakavskog pjesništva – Praznik našega zajika (VI/2003.), promocija knjige *Zvijezde nad Gočanom* (X/2003.), susret s pjesnikom Miroslavom Sinčićem (XI/03.); sjednica Skupštine Čakavskog sabora (IV/2004.), prezentacija XI. kola *Istre kroz stoljeća* (IV/2004.), *Sjećanje* na Mihua Debeljuha (III/2004.), Sabor čakavskog pjesništva (VI/04.), predstavljanje pjesama *Ma je dušelo* Nevenke Erman (I/05.), promocija zbirke pjesama *Tihi štajuni* A. Milovana (IV/05.), znanstveno-stručni skup *Žminj i Žminjština* (IV/05.), predstavljanje knjige *Okovi slobode* Maura Dujmovića (V/05.), Sabor čakavskog pjesništva s više manifestacija (VI/05.), predstavljanje knjige *Godine nade* Ante Dabe (VIII/05.), pjesnička večer (X/05.), predstavljanje knjige *Povijest Istre* Dane Grubera i Vjekoslava Spinčića (IX/05.) itd.

8. FINANCIRANJE ČAKAVSKOG SABORA

/ Prikaz prihoda i rashoda za 2002., 2003., 2004. i 2005. godinu /

R. br.	Naziv prihoda/rashoda	Godina			
		2002.	2003.	2004.	2005.
PRIHODI / PRIMICI					
1.	Preneseno iz preth. god.	158.760,00	185.420,00	55.220,00	17.410,00
2.	Ostvareno u tekućoj god.				
	a) Ministarstvo kulture	165.000,00	58.000,00	10.000,00	14.000,00

	b) Minist. obrazovanja	-	12.200,00	-	38.500,00
	c) Istarska županija	20.000,00	35.000,00	105.000,00	170.000,00
	d) Gradovi i općine	-	11.000,00	42.800,00	81.000,00
	e) Prodaja knjiga	-	-	40.400,00	67.365,00
	f) Kamate	1.830,00	905,00	905,00	285,00
Ukupno pod 2.		186.830,00	117.105,00	198.485,00	371.175,00
SVEUKUPNO PRIHODI		345.590,00	302.525,00	253.705,00	388.585,00
RASHODI / IZDACI					
1.	Troškovi poslovanja	54.410,00	76.970,00	81.310,00	103.155,00
2.	Ulaganja (zgrada, oprema)	97.760,00	-	12.000,00	-
3.	Izdaci za programe	5.000,00	170.335,00	142.985,00	210.090,00
UKUPNO IZDACI		160.170,00	247.305,00	236.295,00	313.245,00
VIŠAK PRIHODA		185.420,00	55.220,00	17.410,00	75.340,00

Premda su Financijski izvještaji Čakavskog sabora za 2002., 2003. i 2004. podneseni i prihvaćeni na redovnim godišnjim sjednicama Skupštine, u ovome Izvještaju donosimo sažetak tih Izvještaja, uključujući i podatke za 2005. godinu, i to tablično. Kao što se iz podataka u Tablici vidi, prihodi Čakavskog sabora od 2002. do 2005. godine nisu bitnije povećani, ali na prihodnoj strani sve značajnije mjesto zauzima Istarska županija, od 2004. godine – i Gradovi i Općine, te prodaja knjiga (plasman XI. kola *Istre kroz stoljeća*). Od pojedinih Gradova i Općina ostvareni su namjenski prihodi, uglavnom za izdavačku djelatnost i za program *Boja zavičajnosti*.

Na rashodovnoj strani postupno su rasli *troškovi poslovanja*, ponajviše zato što se u njima od 2003. nalazi i plaća administrativnog tajnika, ali na tē su troškove utjecali i drugi činioci, npr. aktivnosti koje je provodio Čakavski sabor. *Izdatke za programe* iskazane pod točkom 3. RASHODA, najbolje opravdava ovaj Izvještaj. Premda upravo ti izdaci možda ponajbolje govore o provedenim aktivnostima Čakavskog sabora, oni ni izdaleka nisu dostatni za realizaciju zacrtanih programa Čakavskog sabora. Zato pred Čakavskim saborom, za ostvarivanje njegovih programa i projekata, stoje i novi zadaci u osiguravanju namjenskih sredstava.

9. ZAKLJUČNE OCJENE I NAPOMENE

Na osnovi podataka i činjenica navedenih i ukratko opisanih u glavama 1. do 8. ovoga Izvještaja, premda ne iscrpnih, u zaključne ocjene za to razdoblje sintetizirat ćemo:

1. Da su Čakavski sabor i njegova tijela, te Katedre Čakavskog sabora, ponajčešće zahvaljujući volonterskom radu i entuzijazmu svojih članova i aktivista (i) u proteklom razdoblju polučili vrlo dobre i prepoznatljive rezultate u ostvarivanju svojih ciljeva i zadaća i u ostvarivanju svojih programa i projekata,

2. Da su u tom razdoblju značajni pomaci učinjeni na širenju porodice Čakavskog sabora odnosno osnivanju novih Katedri, te u koordinaciji rada, međusobnoj suradnji i međusobnom povezivanju Katedri,

3. Da je u proteklom razdoblju osigurano (makar) minimalno financiranje redovne djelatnosti Čakavskog sabora (sredstva za plaću administrativnog tajnika, materijalni troškovi i slično), čime je postignuta određena stabilnost Čakavskog sabora,

4. Da je u izvještajnom razdoblju uspješno iznova pokrenut jedan od kapitalnih projekata Čakavskog sabora – biblioteka *Istra kroz stoljeća*, čije je jedanaesto kolo objavljeno, na više mjesta predstavljeno i u cijelosti plasirano, dok su za izdavanje dvanaestoga kola obavljene potrebne pripreme,

5. Da su i u proteklom razdoblju vrlo uspješno nastavljeni razni ranije artikulirani programi Čakavskog sabora, npr. susreti i suradnja sa Kajkavskim spravišćem, održavanje međunarodnog kulturološkog skupa, obilježavanje godišnjica značajnih личности i događaja, dodjeljivanje nagrada i priznanja i slično, te da su stvorene polazne osnove za pokretanje projekta *Čakavske akademije* i drugih projekata, te

6. Da su mnoge Katedre Čakavskog sabora, rasprostranjene na područjima četiriju županija, svojim stručnim, znanstvenim, kulturnim, izdavačkim, glazbenim, zabavnim, folklornim i drugim programima i projektima (znanstveni skupovi, stručni skupovi, kolokviji, pogovori, zaštita kulturne i prirodne baštine, književna i pjesnička sijela, promocije knjiga, izdavanje zbornika radova i drugih publikacija, stalni i povremeni postavi izložaba, susreti zborova, folklornih skupina, pjesnika, pjevača, svirača i sopaca,

simpoziji i susreti kipara i slikara, susreti učenika, nastavnika i zborovođa...), svaka na području svoga djelovanja, neke i puno šire, bitno doprinosile ne samo sinergičnom ostvarivanju ukupnih zadaća i ciljeva Čakavskog sabora, nego i skladnom popunjavanju „kulturnih prostora“ na tim područjima, mnogo puta programima i projektima od nacionalnog značenja.

S obzirom na „naraslost“ Zajednice Čakavskog sabora (25 Katedri, sjedište u Žminju) i na rasprostranjenost njegovih Katedri (kako je rečeno na području četiri županije: istarske, primorsko-goranske, ličko-senjske i zagrebačke), na marginama ovoga Izvještaja mogla bi se istaći i fusnota o sve izraženijoj potrebi izvjesne statutarne racionalizacije sustava upravljanja Čakavskim saborom, što bi moglo biti jednom od tema za raspravu u idućem izvještajnom razdoblju.

U Žminju, listopada 2006.

Glavni tajnik
ČAKAVSKOG SABORA
Ferdinand Tončinić

Predsjednik
ČAKAVSKOG SABORA
Aleksa Ladavac